

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väike-Maarja
Valla Infoleht
internetis
www.v-maarja.ee
Väike-Maarja
uudised
ka <http://eestielu.delfi.ee>

Nr 1 (247)

JAANUAR 2015

TASUTA

Ole koos meiega: **facebook**

MEENUTAME AASTAT 2014

Aasta 2014 Väike-Maarja vallas – aasta täis kultuuri ja positiivseid inimesi

JAANUAR

- Valla infolehte hakati tasuta jagama kõikidesse valla postkastidesse.
- Gümnaasiumi noormeeeste tantsutrupp Diskohundid oli edukas Koolitantsul.
- Vallavolikogu kehtestas Aburi külas asuva Tuuliku katastriüksuse maa-alale koostatud detailplaneeringu.
- Väike-Maarja spordikeskust asus juhatama Jane Kool.
- Seltsimajas peeti pääste-teemalist stiilipidu.
- Ebavere tervisespordikeskuses tähistati ülemaailmset lumepäeva.
- Liuväli õppekeskuse viihallis pakkus uisutamislusti.
- Väike-Maarjas taasasutati Naiskodukaitsse jaoskond. Esimest korda alustas naiskodukaitsse jaoskond siin tegevust juba 1925. aasta 13. detsembril, olles tookord üks esimesena tegutsemist alustanud jaoskondi Virumaal.
- Valla Aasta Tegijaks 2013 tunnistati korvpallitreener Vaido Rego.
- Pagulaskeskus kolis Ida-Virumaalt Illukalt Vao külla.
- Ebavere tervisespordikeskuses toimus teabepäev „Biogaasi ning digestaadi kasutamise võimalused“.
- 7.-9. klasside õpilastele suunatud mittetulundusühingu Võivere Tuuleveski projekti “UNESCO maailmapärand kohustab” raames käidi õppereisil Tõravere Observatooriumis, Tartu Tähetornis ja AHHA keskuse planetaariumis.
- Korvpallipoised jätkasid Euroopa noorte korvpalliliigas teise etapi võiduga.
- Lahkus Väike-Maarjas koolis käinud skulptor Georgi Markelov (29.05.1929-15.01.2014)

VEEBRUAR

- Ferdinand Johann Wiedemanni keeleauhind omistati Pudivere külast pärit kirjandusmuuseumi vanemteadurile, akadeemik Arvo Krikmannile.
- Simunas tähistati muusikakooli 25. aastapäeva.
- Lääne-Viru maavalitsuse spordinõukogu valis 2013. a maakonna sporditeoks automodelispordi arendamise Väike-Maarjas Bruno Vaheri eestvedamisel.
- Möödus 155 aastat Jakob Liivi (28.02.1859-17.01.1938) – õpetaja, kultuuri- ja ühiskonnategelase, luuletaja, Väike-Maarja parnassi rajaja, hinnatud kõnemehe – tõelise Väike-Maarja suurmehe sünnist.
- Väike-Maarja vald osales 14.-16. veebruarini Tallinnas Näituste Messikeskuses toimunud 23. rahvusvahelisel turismimesil Tourest 2014. Valda tutvustasid messil Kadri Kopso, Liivika Harjo ja Kalev Pärtelpoeg.
- Valgetähe IV klassi teenetemärgi omanikuks sai Avispea küla talupidaja, teraviljakasvataja, maaelu ja ühistevõime edendaja, Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi esimees Jaak Läänemets.
- 24. veebruaril Väike-Maarja seltsimajas toimunud vabariigi aastapäeva aktusel tunnustati valla aasta tegijat korvpallitreener Vaido Rego, auväärsed vallakodanikke ja valla 2013. a paremaid sportlasi.

MÄRTS

- Võistlus Noor Meister 2014 oli Väike-Maarja õppekeskusele edukas. Kelly Rehkalts saavutas 2. koha ja Arti Zirk 3. koha.
- Äntu matkarajale kavandati raietoid seoses harilikul kuusel leitud ulatuslike kooreüraski kahjustustega.
- Kadri Kopso eestvedamisel korraldati Alar Kotli teemapäev Rakveres.
- Väike-Maarjas peeti XVI vabariiklik õpetajate rahvatantsufestival.
- Simuna Muinsuskaitse Selts korras liikmeskonda ja arutas tegevusplaani.
- Eesti Maadlusliidu esindajad ja maadlusveteranid külastasid Rakveres toimunud Lurichi mälestusvõistluste aegu Väike-Maarjat ja asetasid lilled Lurichi mälestuskivile.
- Emakeelepäeval toimus Kilti koolis valla koolide algklassiõpilaste luuletuste võistlulugemine.
- Vallavalitsuses asus keskkonna- ja heakorraspetsialistina ametisse Kalev Nõmmiste.
- Motosportlane Indrek Mägi asutas uue motoklubi.
- Eesti valdade talimängudel saavutasid valla korvpallurid 3. koha.
- Kiltis valiti uueks külavanemaks Sigrit Stoltzen.
- Väike-Maarja seltsimaja korraldas riigifestivali Kooliteater 2014 Lääne-Virumaa eelvooru. Väike-Maarja vallast osales põhikoolide arvestuses Kilti põhikooli näitering omaloomingulise ühistööga “Kilti legend” ja gümnaasiumide arvestuses Väike-Maarja noorte teatring J. Pulinovitši looga „Võitsin mina“.
- Ebaveres tähistati tantsuseltsi Tarapita kolmandat nimepäeva Lennart Meri 85. sünniaastapäeva mälestuslõkke süütamisega, tuleloitsu ja orienteerumisvõistlusega.
- Väike-Maarja muuseumis peeti rahvajuttude pajatamise konkurss.
- Väike-Maarja võttis Eesti maadlusveteranidelt üle sümbolse teatepulga Georg Lurichile väärilise mälestussamba püstitamiseks.
- Väike-Maarja jäähokimängijad tulid maakonna meistrivõistlustel pronksmedalitele.

APRILL

- Väike-Maarja vald osales „Maale elama“ messil Tartus. Väike-Maarja kogukonda esindasid messil Liivika Harjo, Kadri Kopso, Kristiine Adamson, Ene Preem ja Indrek Kesküla.
- Õpilased kohtusid lastekirjanik Mika Keräneniga.
- Kadri Kopso eestvedamisel korraldati Alar Kotli teemapäev Tallinnas. Arhitektuuriajaloolase Mart Kalmu selgituste saatel tutvuti lähemalt Toompea, Estonia teatri- ja kontserdimaja, Tallinna ülikooli vanima hooneosa, presidendilossi, lauluväljaku ja teiste Alar Kotliga seotud kohtadega.
- Peeti Ferdinand Johann Wiedemanni keeleauhinna keelepäeva. Wiedemanni keeleauhinna laureaat Arvo Krikmann istutas keeletammikusse oma nimipuu. Väike-Maarja gümnaasiumi õpilane Maria Olonen keskendus õpetaja Indrek Lillemägi juhendamisel valminud ettekandes Väike-Maarja õpilaste keelehoiakutele.
- Kevadjooksuga Väike-Maarja tänavail tähistati Georg Lurichi 138. sünniaastapäeva.
- Väike-Maarjas peeti 16. Georg Kange rammuvõistlus.
- Renoveeriti Väike-Maarja muuseumi põrandaid.
- Simuna koolis pakkus projekt „Teleskoop tuleb külla“ rohkesti põnevust: sai kuulata taevavõlvi tutvustavat loengut, meistredada ise taevakaarti ja uurida teleskoobi abil planeete.
- Väike-Maarja ja Rakke spordirahva koostöös peeti esimest korda Pandivere rattamaratoni.
- Alatskivil Liivi muuseumis peetaval etluskonkursil esindas Väike-Maarja valda gümnaasiumi 7. klassi õpilane Eleri Aleksa. Väike-Maarja valla eripreemia parima Jakob Liivi luule esituse eest läks Viljandi gümnaasiumisse.

Väike-Maarja pasunakoori uusaastakontsert. Foto: Mary Tamm

Kadri Kopso ja Kalev Pärtelpoeg turismimesil Tourest 2014. Foto: Heili Nõgene

Kodutütred ja naiskodukaitsjad koos ühe oma väärika eelkäija Irene Kaldmaga vabariigi aastapäeva aktusel Väike-Maarja seltsimajas. Foto: Ilve Tobreluts

Maarjakelluke ja tantsuõpetaja Aino Lukman teatepulga-rehaga Väike-Maarja seltsimajas XVI vabariiklikul õpetajate rahvatantsufestivalil. Foto: Ilve Tobreluts

Maadlusrahvas asetas 8. märtsil Rakveres toimunud Lurichi mälestusvõistluste ajal lilled Georg Lurichi mälestuskivile Väike-Maarjas. Foto: Maria Kilk

MEENUTAME AASTAT 2014

Huvilised kuulamas selgitusi Väike-Maarja valda tutvustavas boksis „Maale elama“ messil. Foto: Kadri Kopso

Pandivere rattamaratoni start on kõlanud. Foto: Tiina Angerjäär

Jõumehed Georgi Kange rammuvõistlusel. Foto: Ilve Tobreluts

Alar Kotli teemapäeva-ringkäik on jõudnud Tallinna lauluväljakule. Foto: Ilve Tobreluts

Keeletammikusse lisandus F. J. Wiedemanni keeleauhinna laureaadi Arvo Krikmanni nimipuu.

Foto: Ly Ipsberg

MAI

- Mitmel pool vallas osaleti Teeme Ära talgutel.
- Väike-Maarja raamatukogus tähistati kodu-uurija Heino Rossi 85. sünnipäeva.
- Gümnaasiumi koolikonverentsil räägiti keskkonnast meie ümber.
- Simuna rahvamajas peeti õpilaskonverents teemal „Struve geoteetiline kaar ja sellega seotud isikud“.
- Triigi spordihoones toimusid Georg Lurichi nimelised Väike-Maarja valla meistrivõistlused jõutõstmises.
- Väike-Maarjas peeti 27. Pandivere päeva koos laulu- ja tantsupeoga Ebaveres. Pandivere päeva peotuli peatus sel korral Georg Lurichi kivi juures.
- 27. Pandivere päeva külakonverentsid olid Võivere ja Pudivere külates.
- Muuseumis avati Pandivere päeval Georg Lurichi teemasein.
- Seltsimajas sai vaadata Maie Lepiku kunstiringi tööde näitust.
- Venemaal Tšehhoviis toimunud Euroopa Noorte Korvpalliliiga (EYBL) poiste U15 vanuseklassis võitis Euroopa meistri kuldmedali Virumaa Pallimängude Kooli võistkond. Treener Vaido Rego juhendamisel mängisid seal ka Väike-Maarja noored korvpallurid Sten Saaremäel, Henri Matikainen, Ander Talu, Martin Ojamaa, Kerdo Kivivare ja Marti Alt.
- Simuna kandi rahvas osales sel korral Rakkes peetud Simuna kihelkonnapäeval.
- Kundas toimus Lääne-Virumaa koolide ühisüritus „See video kõlab tuttavalt – Lääne-Virumaa eri“. Väike-Maarja gümnaasiumi tublidel õpilastel õnnestus tulla võitjaks kahes vanuseklassis.

JUUNI

- Elukestva õppe programmi raames õpetati õppekeskuses arvuti kasutamist 55+ arvutikursusel.
- Heategevusmatk *Kõik algab mõtteviisist* kogus toetust Kiltsis elava suurpere ahju ehitamiseks.
- Laulu- ja tantsupeo tuleteekond peatus mitmel pool Väike-Maarja vallas.
- Väike-Maarja vald jõudis Eesti valdade suvemängudel esikuukusse.
- Väino Stoltzen tuli sangpommi rebimises oma vanuseklassis Euroopa meistriks.
- Triigis lammutati varisemisohhtlike hooned (laut ja töölistemaja) ning rajati laste liumägi.
- Simuna koolis jõudis edukalt lõpule keskkonnateemaline projekt „Mille peal me elame?“ Projekti käigus said õpilased aktiivõppemeetodeid kasutades hulgaliselt uusi teadmisi maapõues peituvast ja selle säästlikult kasutamise vajalikkusest.
- 12. korda peeti Simuna-Laekvere rahvajooksu.

JUULI

- Sõprusvallas Sonkajärvil toimunud naisekandmise MM-võistlustel said tänavu Eestit esindanud kõigil kuuteistkümnelt seni Eestis peetud naisekandmisvõistlusel osalenud Janno ja Anu Sild „Voimakkain kantaja 2014“ eriauhinna.
- Swedbank sulges Väike-Maarjas oma pangakontori. Pangateenuseid ning telleri abi ja nõuandeid panga kaugkanalite osas hakati pakkuma Väike-Maarja vallavalitsuse ruumides.
- Tantsijad, lauljad ja pillimehed osalesid Tallinnas XXVI laulu- ja XIX tantsupeol „Aja puudutus. Puudutuse aeg“.
- Osaleti Lääne-Viru maakonna ja Saksamaa Plöni kreisi sõprussuhete 25. aastapäeva tähistamisel ja meenutati Väike-Maarja valla koostööd Heikendorfi piirkonnaga.
- Männisalu külas peeti külakokkutulekut.
- Peeti ratsavõistlus Vao Karikas 2014.
- Avandusel peeti 6. külapäeva.
- Tehti lasteaia ruumide remonditöid Väike-Maarjas ja Kiltsis.
- Tehti remonditöid Triigi spordihoones.
- 14. korda peeti Ebavere Kange triatlõniti. Pärast võistlust andis auhinnad üle Eesti endine tipptriatlonist Ain-Alar Juhan-son.
- Vao mõisaomanike järeltulija Peter Henning käis siinkandis oma lapsepõlve radadel.
- Jäeti hüvasti ehitusspetsialisti Ants Haasmaga (30.07.1931-21.07.2014).

AUGUST

- Peeti esimest Pandivere peretalude päeva, huvilistele oli avatud 13 talu Väike-Maarja ja Tamsalu vallast.
- Raekülas peeti Raeküla kooli kokkutulekut.
- Väike-Maarja gümnaasiumi algklassidemajas avati arhitekt Alar Kotli elu ja loomingut tutvustav näitus „Sümbolite arhi-tekt Kotli“.
- Neljandat korda matkati Struve meridiaankaarel. Räägiti Struvest kui Euroopa aasta geodeedist 2014.
- Äntus, Hans Kruusamägi rukk- ja kalakojas tähistati rukkimaarjapäeva koostöös Tantsuseltsi Tarapita ja Kaarli taluga. Kohal oli Heino Prosti rehepeksumasin ja Jüri Vilimaale kuuluvad ajaloolised traktorid.
- Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi pärandkultuuri osakonna ja Väike-Maarja muuseumi eestvedamisel hoogustus valla külade ajaloo uurimine.
- Filter Maanteeasja kuuluv Pandivere rattaralli startis sellel aastal 24. korda.
- Väike-Maarjas hakkas tööle videovalvesüsteem.
- Peeti Eipri küla kokkutulekut.
- Simuna kogudus korraldas Raija Hirvensalo eesvedamisel juba viiendat korda laagri lastele ja nende vanaemadele.
- Simunas peeti perepäeva.
- Taasiseseisvumispäeval arutleti Väike-Maarja muuseumis koos meediaekspert Raul Rebasega elu üle Eestis.
- Järsi küla Metsamõisa tallu rajatud Puhta vee teemapargis toimus Järva-Jaani, Tamsalu ja Väike-Maarja valla lähikülade päästeõppepäev.
- Väike-Maarjat külastasid Müüriku mõisa Hoffmannite järeltulijad Argentiinast.
- Renoveeriti õppekeskuse köögi, õppeköögi jt ruumid, vahetati välja ventilatsioonisüsteem ja küttesüsteem.
- Rajati jäätmejaamade puiduplatsid Väike-Maarjasse ja Simunasse.

Treener Vaido Rego juhendamisel võitis Virumaa Pallimängude Kooli võistkond Euroopa Noorte Korvpalliliiga (EYBL) poiste U15 vanuseklassis Euroopa meistri kuldmedalid.

Foto: Erakogu

Gümnaasiumi abiturientid koos klassijuhataja Ly Ipsbergi ja vallavanem Indrek Keskülaga valla nõupidamiste ruumis.

Foto: Ilve Tobreluts

MEENUTAME AASTAT 2014

SEPTEMBER

- Valla koolide 1. klassides alustas tänavu oma kooliteed 42 õpilast.
- Gümnaasiumi X klassi õpilased said pidulikult kätte matriklid.
- Kiltsi koolis asus eripedagoogina tööle Sandra Paju.
- Väike-Maarja Tantsuselts Tarapita ja Tamsalu Virvering käisid Itaalias Braccianos tantsufestivalil.
- Valla spordielu asus korraldama uus rahvaspordiklubi juhatus: Jane Kool, Aule Rebane ja Andri Part.
- Väike-Maarja spordihoone pidas 6. sünnipäevaturniiri võrkpallis.
- 25. septembril Eduard Leppiku 90. sünniaastapäeva tähistamiseks peetud võistlusmatk viis osalejad kultuuriloo radadele.
- Muuseumis avati Eduard Leppiku 90. sünniaastapäevaks näitus „Seljakotid selga“.
- Treener Lembit Kalteri õpilane, Simuna maadlustüdruk Jonete Visnapuu krooniti Valgevenes kuni 14a vanuserühmas Euroopa meistriks sumos, kuni kuni 12a vanuserühmas tuli talle pronksmedal.
- Väike-Maarja gümnaasiumi 6.-9. klassi poiste korvpallivõistkond tuli treener Vaido Rego juhendamisel teist aastat järjest Eesti meistriks.
- Tehti Kiltsi mõisahoone sokli renoveerimistöid.
- Asfalteeriti Väike-Maarja aleviku Energia ja Aia põik tänavad.
- Simunasse ja Kiltsi mõisa juurde paigaldati videovalve.
- Väike-Maarja, Tamsalu ja Rakke valdade ühise järelevalveinspektorina asus ametisse Aul Laanemäe.
- Eesti Perearstide Selts valis Mall Lepiksoo perearstipraksise taas 40 Eesti parima sekka.
- Tallinnas avati admiral Adam Johann von Krusensterni bareljeef ja nimetati tema nimega väljak. Krusensterni suguvõsa Rootsi liini esindajad külastasid Kiltsi lossi.

OKTOOBER

- Skulptor Lembit Palm jõudis valmis Lurichi kuju modelleerimisega. Vallavalitsuse ja Georg Lurichi fondi halduskogu esindajad käisid Purtses Lembit Palmi ateljees Lurichi kuju savist mudelit vastu võtmas.
- Seltsimajas peeti konverents „Eduard Leppik 90“.
- Simunas tähistati eakate klubi Elurõõm 20. aastapäeva.
- Seltsimajas peeti IV seeniortantsupidu ja tähistati tantsuõpetaja Ilme Seina 75. juubelit.
- Väike-Maarja päästekooli õpetajad viibisid Eesti päästevaldkonna ekspertidena Afganistanis, päästjate koolitamisel varingutehnika valdkonnas.
- Suusahuvilisi noori asus treenima Maris Kaarjärv.
- Väike-Maarja mudelihallis algas uusi väljakutseid ja põnevust pakkuv talvehooaeg.
- Heategevuskontsert „Rõõm muusikast“ aitas Väike-Maarja gümnaasiumile muusikainstrumente soetada.
- Kiltsi kool võõrustas Comeniuse projekti „Vesi – iga piisk loeb“ partnereid Bulgaariast, Hispaaniast, Portugalist, Iirimaalt ja Ungarist.
- Renoveeriti vallamaja soklit.

NOVEMBER

- Baltic Log Cabins OÜ tunnustati Lääne-Virumaa edukaimaks ettevõtteks.
- Kuuendat korda peeti Väike-Maarja muusikafestivali.
- Kiltsi rahvamaja saal võeti isadepäeval taas kasutusse.
- Jonete Visnapuu Simuna koolist pääses Eesti Tulevikutalendi finaali.
- Gümnaasiumi raamatukogu sai uue ilme.
- Lastekirjanik Karin Hansson külastas Väike-Maarja ja Kiltsi raamatukogu.
- Väike-Maarja õpilased olid edukad Robotexil.
- Reet Maadla nimetati Simuna osavalla vanemaks.
- Vallavolikogu kehtestas maamaksu arvestamiseks uued maamaksumäärad.
- Simuna segarühm Segased tähistas 20. sünnipäeva.
- Ebaveres peeti XII korda maastikujooksu Reinpaul OÜ auhindadele.
- Väike-Maarja mudelihallis peetud Eesti meistrivõistluste 2. etapil võidutses nooruke automudelist Karl Kasekamp.
- Väike-Maarja päästekooli haldustaluse peaspetsialist Avo Kiik ja külalisõpetaja Rainer Asuküla viibisid neljanädalasel Euroopa Komisjoni missioonil Ukrainas.

DETSEMBER

- Kai Tomingast tunnustati Eestimaa Uhkuse auhinnaga.
- Triigi spordihoones tähistati valla 23. aastapäeva. Tunnustati Kauni Kodu konkursi paremaid.
- Väike-Maarja seltsimajas toimus gümnaasiumi tüdrukute tantsupidu.
- Gümnaasiumi õpilane Rainis Lükk pälvis õpilasleiuatjate riikliku preemia.
- Vallamajas avati Maie Lepiku kunstiringi tööde näitus.
- Väike-Maarja gümnaasiumi õpilased viisid Rakvere loomade varjupaigale suure jõululingituse.
- Georg Lurichi monumendi skulptuurne osa sai OÜ Tormis Disain poolt pronksi valatud.
- Vallavalitsus kinnitas Simuna osavallavalitsuse koosseisu.

Janno ja Anu Sild (paremal) osalemas Sonkajärvil naise-kandmise MM-võistlustel. Foto: Erakogu

Rukkikuningas Hans Kruusamägi Heino Prosti ajaloolise rehepeksumasinaga rukkimaarjapäeval. Foto: Erakogu

VI Väike-Maarja Muusikafestivali nimekad esinejad: Uku Suviste ja Nele-Liis Vaiksoo Simuna rahvamajas. Foto: Aare Treial

Pandivere päeval avati Väike-Maarja muuseumis Eesti Spordimuuseumi koostaud Georg Lurichi teemasein. Foto: Ellu Moisa

Väike-Maarja lasteaed Pandivere päeval alustamas laulu- ja tantsupeo rongkäigus teekonda Väike-Maarjast Ebaverre. Foto: Ilve Tobreluts

Segakoori Helin lauljad laulu- ja tantsupeotulega Väike-Maarja seltsimaja juures. Tulerattal Jüri Kalvet. Foto: Ilve Tobreluts

Visadus viib sihile: Ebavere Kange triatlonil suurtega koos vapralt finiši poole rühkiv noorim osavõtja oli vaid 5aastane. Foto: Triin Õim

Õpilaslageris Simuna spordihoones tutvustasid Eesti Geo-deetide Ühingu esindajad tänapäevast maa-möödutehnikat ja huvilised said ise proovida maamöötmist. Foto: Kalev Viiksaar

Vallavanema kuu

Hea lugeja!

Aastavahetusel taevasse kihutanud ilutulestiku valgussära on jõudnud mälestustes veidi tuhmuda.

Kui ilutulestiku sära on tuhmumas, siis meediasära pärast on alanud tõsine võitlus ning toimub meediasõda meie poliitiliste erakondade ja teiste riigikogusse kandideerijate vahel. Kas ainult mulle tundub, et poliitilisi seisukohi väljendavad reklaamid ja kiirlaene pakkuvad reklaamklipid on muutunud sarnasemaks, kui seda varasematel aastatel. Näiteks: vali meie erakonda ja meie anname sulle sellise rahasumma versus tule meie laenukontoris ja me anname sulle panditud auto vastu suure rahahunniku. Milline on erakondlikku „reklaamitaluvuse“ või „reklaamisõltuvuse“ tulemus, eks seda saame hinnata õige varsti, sest erakondade esindatus riigikogus selgub 1. märtsi hilisõhtuks. Nii kiirlaenude pakkumistel kui ka erakondade vahel valikuid tehes soovitan läbi lugeda see nn „peenes kirjas“ olev reklaamloosungit täiendav materjal (erakonna valimisprogramm) ja tugineda oma varasematele elukogemustele. Just lahtimõtestatud sisu ja omandatud elukogemuste kaudu on võimalik hinnata, mis ühte või teist valikut tehes juhtuma hakkab. Medalil on alati kaks külge. Kas keegi teab mõnda teist valikut kui, et meie riik saab ju jagada peamiselt ainult seda, mida ta elanikelt ja ettevõtetelt kokku kogub. Seega, lubades tasuta või lihtsalt täiendavat hüve, on selge, et mõnel teisel huvigrupil või mõnes teises valdkonnas tuleb rohkem hakata makse maksta või vähendada teise tegevuse rahastamist. Toon näiteks kohaliku omavalitsuse tasandi. Kui õpetajad üle-eestilise streigi korraldasid, siis saavutati üldhariduskoolide õpetajate palgatõus, mille vahendid keskvalitsus omavalitsustele laiali jagab. Samas on oluliselt vähenenud

samas valdkonnas olevad riiklikud toetused üldhariduse investeringuteks, hariduslike tugispetsialistide palkamiseks ja õpetajate koolitusteks.

Me võime selles ilusate silmade ja sunnitud naeratuste paraadil unustada, mis on kõige tähtsam ehk mis tagab meie iseotsustamise vabaduse ja meie järelkasvule õnnelikuma elu pikemas perspektiivis. Toon siinkohal välja tõsise ja ajas kestva teema, millele minu arvates on „maksualaste hinnalipikute“ virr-varris liialt vähe tähelepanu pööratud ning loodan, et veebruarikuus on tõsisemad debaadid veel tulekul. Teemaks on Eesti rahvuslik julgeolek. Mõelgem, milline Eesti erakond on julgeoleku teemal kõige kindlamate tegudega ja konkreetse edasise plaaniga. Me võime õppida oma naabritelt. 2009. a esmakordselt inaugureeritud ja 2014. aasta mais uuesti Leedu presidendiks valitud Dalia Grybauskaitė ütles veidi aega tagasi: „Ukraina sõjas hukuvad inimesed nagu igas sõjas. See sõda on erinev ainult seetõttu, et ta on varjatud. Seda siiani eitatakse ja püütakse propagandaga varjata. Sellise sõja valivad need, kes kardavad lahinguväljal enda lippu heisata. Need, kel on piinlik mask peast võtta.“ Leian, et Eesti on seni kindlalt seisnud oma põhiväärtuste eest. Meil on olemas õiglus- ja kindlustunnet loov kodanikuühiskond, mis põhineb parlamentaarsel demokraatial, võimude lahususel ja vabakonna aktiivsusel, meil on olemas kindel tahe ja koos meie liitlastega ka võimekus end kaitsta. Milline peab olema see motivaator, et me sellelt teelt peaks teisele poole pöörama? Tähtis on, et teatud teemad (näiteks rahvuslik julgeolek) oleksid nii olulised, et nendes ei ajaks iga erakondlik organisatsioon oma asja, vaid hoiaksid ühte ja toetaksid üksteist. Kuidagi väga kurvaks teeb, kui Keskerakonna poolt saadetud Eesti

esindaja EL parlamendis Yana Toom esineb sõnavõttudega, et tuleb lõpetada sanktsioonid Venemaale või Keskerakond ei suuda või ei taha lõpetada koostöölepingut Kremlimeelse parteiga Jedinaja Rossija (Ühtne Venemaa). Me kõik unustame ja harjume, uued teemad, probleemid ja rõõmud tulevad peale. Kõike ei saa ja ei tohi unustada ja vajalikel hetkedel on vaja oskust hinnata erinevaid seoseid ja taustsüsteeme.

Tundub, et enne valimisi elatakse nagu mingis erilises võlumaailmas. Ühed lubavad kõik teisiti teha ja teised ennast veelgi parandada. Mõned koputavad Sinu uksele ja proovivad Su poolehoidu võita 2-3 minutiga. Üldisemat tuntuust ja meediatähelepanu saavutatakse läbi terava vastandumise. Edukale poliitikule kehtib soovitus: leia väga lihtne emotsionaalne teema ja tekita konflikt. Iga sõna või lause, mida sellel perioodil veidi mahlakamalt öeldakse, solvab kedagi. Loomulikult soovib solvuja vastu „tulistada“ ja lõpuks imestame, et 32% valijatest ei oska kedagi valida, sest kõik tunduvad sarnased. Karm tänapäev. Reaalsusele tuginevad ja keerukamatele küsimustele keskenduvad või isegi teiste erakondade ülest koostööd otsivad poliitikud lihtsalt ei paista välja. Õnnelikku majanduskeskkonda, mille pinnalt kõlavaid lubadusi anda, ei ole lähitulevikus näha. Kas võime loota, et Ukrainas saavutatakse kiire kokkulepe? Kui ei, siis Venemaa sanktsioonide ja vastusanktsioonide mõju jääb kestma ning selle mõju mitmetele majandusvaldkondadele on väga oluline. Lisaks suurenevad kaitsekulutused. Kohalikud omavalitsused on aastaid pingutanud nii kohalike teede ja tänavate kui haridusvaldkonna ja munitsipaalhoonete arendamiseks. Positiivseks loomulikuks iibeks on vaja kergitada lastetoetusi. Tervishoiu- ja pensionisüsteemi kulutused vananeva elanikkonna puhul on kindlasti suurenemas. Seega tegelik reaalsus võib saa-

Vallavanem Indrek Kesküla mängis 17. jaanuaril toimunud sisejalgpallivõistlusel Futsal Cup HC Väike-Maarja võistkonnas.

Foto: Silver Aasumets

buda nii valituks osutunud Riigikogu liikmetel kui ka katteta valimislubadusi uskunud valijatel üsna kiiresti. Nautigem veel kuu aega poliitteatrit, kuid valigem just neid inimesi, keda soovime näha järgneva 4 aasta jooksul meie huvisid esindamas.

Eelmisel aastal kirjutasid siseminister Hanno Pevkur ja Eesti Kirikute Nõukogu president Andres Põder alla ühisele pöördumisele kohalike omavalitsuste ja koguduste poole teema-aasta „Kaheksa sajandit Maarjamaad“ tähistamiseks. Nende ettepanek oli tä-

histada 2015. a jooksul üritustega, mis väärtustavad Maarjamaa rikkalikku ajalugu, kultuuri ja haridust ning innustavad meid mõtlema sellele, millisena soovime Maarjamaad näha tulevikus. Ühendavaks sõnumiks valisid allkirjutanud laulva revolutsiooni ajal lauldud Tõnis Mägi ja Villu Kanguri laulu: „Looja, hoia Maarjamaad ja andesta meile me vead. Looja, kaitse Eestimaad, peod selleks palveks nüüd sean.“

Hoiame koos Väike-Maarjamaad!
Indrek Kesküla

Volikogu materjalid

Kokkuvõte 17. detsembri volikogu istungil arutatust

Istungil osales 13 volikogu liiget.

1. Kinnisasja omandamise loataotluse kohta arvamuse andmine

Ette kandis abivallavanem Kaarel Moisa.

Otsustati toetada loa andmist OÜle Artiston Kinnisvara Nadalama külas asuva Hiiepõllu kinnisasja omandamiseks.

2. Väike-Maarja Gümnaasiumi ja Õppekeskuse arengukava kinnitamine

Ette kandis haridus- ja kultuuriosakonna juhataja Aare Treial.

Otsustati kinnitada Väike-Maarja Gümnaasiumi ja Õppekeskuse arengukava 2015-2019.

3. Väike-Maarja valla 2014. aasta II lisaeelarve vastuvõtmine

Ette kandis vanemökonomist Helve Leetma.

Otsustati võtta vastu Väike-Maarja valla 2014. aasta II lisaeelarve, põhitegevuse tulud kogumahuks 36 569 eurot ning põhitegevuse kulud kogumahuks 33 981 eurot.

4. Väike-Maarja valla 2015. aasta eelarve I lugemine

Ette kandis vallavanem Indrek Kesküla.

Otsustati lugeda Väike-Maarja valla 2015. a eelarve I lugemine lõppenuks. Vallavalitsus avalikustab esimese lugemise läbinud eelarve eelnõu. Avalikustamise ajal on võimalik esitada vallavalitsusele eelarve eelnõu muutmise kohta kirjalikke ettepanekuid. Seejärel suunatakse eelnõu menetlemiseks volikogu komisjonidesse.

Info:

Vallavolikogu esimees Ene Preem:
- komisjonide nädal on 12.-16. jaanuaril;
- juhatusse koosolek on 21. jaanuaril;
- volikogu istung toimub 29. jaanuaril.

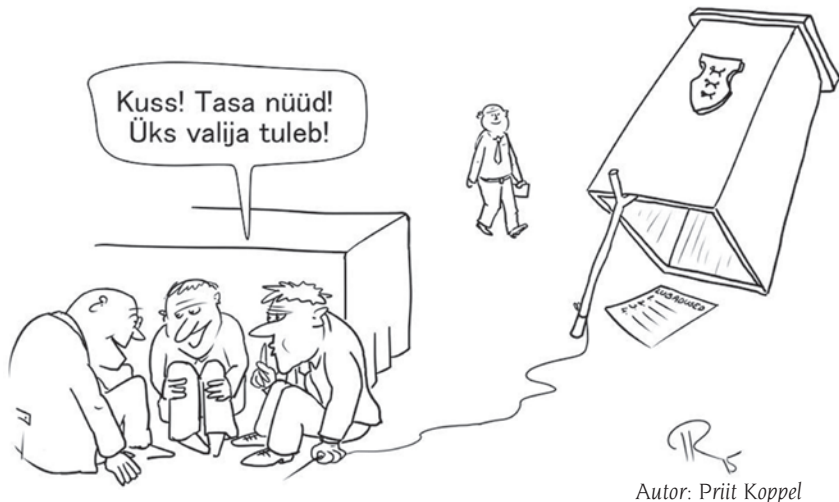
Vallavanem Indrek Kesküla:

- Väike-Maarja Gümnaasiumi ja Õppekeskuse direktori vabaneva ametikoha avalikust konkursist;
- maakonna arengustrateegiast aastani 2030;
- Ebavere terviseradadest – jalakäijatele rajatakse suusahooajaks eraldi terviserada Ebavere hiimäele ja sealt tagasi.

Väike-Maarja valla elanike arv 2015. aasta 1. jaanuari seisuga külade ja alevike kaupa

Väike-Maarja vallas on 34 küla ja 3 alevikku. Elanike arv 1. jaanuari seisuga oli 4571, s.h valla sissekirjutusega 12 elanikku.

	Mehed	Naised	Kokku
V-M vald	10	2	12
Aavere	29	16	36
Aburi	30	25	55
Avanduse	44	55	99
Avispea	62	46	108
Ebavere	59	63	122
Eipri	43	46	89
Hirla	17	15	32
Imukvere	8	7	15
Kiltsi	103	109	212
Koonu	32	29	61
Kurtna	16	14	30
Kännuküla	21	33	54
Kärsa	7	7	14
Käru	51	37	88
Liivaküla	36	35	71
Määri	34	23	57
Müüriku	40	23	63
Nadalama	15	9	24
Nõmme	11	8	19
Orguse	17	17	34
Pandivere	45	60	105
Pikevere	41	42	83
Pudivere	21	15	36
Raeküla	16	21	37
Raigu	15	18	33
Rastla	18	17	35
Sandimetsa	6	5	11
Simuna	212	231	443
Triigi	145	141	286
Uuemõisa	8	10	18
Vao	155	167	322
Varangu	10	8	18
Vorsti	6	9	15
Võivere	23	24	47
Väike-Maarja	800	881	1681
Äntu	30	19	49
Ärina	35	22	57
Kokku:	2262	2309	4571

Autor: Priit Koppel

Liin nr 882 lõpetab sõitmise

AS GoBus teatab, et alates **3. veebruarist** lõpetab sõitmise liin nr 882: Tallinn – Aegviidu – Käravete – Tapa – Väike-Maarja.

Vallasekretärina asus tööle Katrin Selbak

Alates 5. jaanuarist töötab Väike-Maarja vallavalitsuses ajutiselt eemal oleva vallasekretäri asemel Katrin Selbak, kes valiti välja sellele kohale pürginud kümnekonna kandidaadi seast.

Katrin Selbak omab juriidilist kõrgharidust ning on töötanud üle viie aasta mitmetes riigiasutustes, teiste seas riigikantseleis ja presidendikantseleis. Valdavalt oli ta nendes asutustes seotud personalitööga.

Lisaks juriidilistele teadmistele ja riigiametniku töökogemustele on ta olnud osaline ka kahe mittetulundusühingu moodustamises ja tegevuses.

Katrin elab naabervallas Rakkes. Uude ametisse vallasekretärina loodab ta kiiresti sisse elada, et edukalt täita vallasekretäri ametiülesandeid.

Katrin Selbaki kontaktid Väike-Maarja vallavalitsuses:
telefon 329 5753,
e-posti aadress: katrin.selbak@v-maaria.ee

Teade perearst Tiia Liivalaidi nimistu patsientidele

Alates 1. veebruarist teenindavad:

Dr Arseni Maisurjan
Õde Milvi Lomp

Abiarst dr Ene Lehtla
Õde Merike Uuspõld

Dr Arseni Maisurjani vastuvõtt: T, N kell 13.00-18.00. Tel 325 5313

Dr Ene Lehtla vastuvõtt: E, K, R kell 09.00-13.30, Kõnetund kell 14.30-15.00, tel 326 1247

Vallavalitsuse materjalid

(10.12, 12.12, 17.12, 19.12, 30.12 vallavalitsuse istungid)

Maaküsimused - Määrati Ebavere külas asuva ehitise teenindamiseks vajaliku maa piir, ehitise teenindamiseks vajaliku maa-ala suuruseks on 0,33 ha. Moodustati maa riigi omandisse jätmiseks, hoonestusõiguse seadmise eesmärgil, katastriüksus koha-aadressiga Ebavere küla, Väljaotsa, sihtotstarbega elamumaa. - Määrati Nadalama külas asuva ehitise teenindamiseks vajaliku maa piir, ehitise teenindamiseks vajaliku maa pindala on 0,4 ha ja ehitise eeldatav püsimisaeg 99 aastat. - Nõustuti Vorsti külas Timori katastriüksuse jagamisega kaheks. Moodustusi 19,78 ha suurune Timori katastriüksus ja 15,20 ha suurune Timori mets katastriüksus, mõlemad sihtotstarbega maatulundusmaa. - Kinnitati Triigi külas munitsipaalomandisse taotlemiseks moodustatava katastriüksuse pindalaks 0,64 ha, määrati sihtotstarbeks maatulundusmaa ja koha-aadressiks Aiavilja. - Kinnitati Triigi külas munitsipaalomandisse taotlemiseks moodustatava katastriüksuse pindalaks 0,74 ha, sihtotstarbeks maatulundusmaa ja koha-aadressiks Kõõgivilja. - Nõustuti Avispea külas Rohuja katastriüksuse jagamisega kolmeks. Moodustusi 17,24 ha suurune Rohuja katastriüksus (sihtotstarve maatulundusmaa), 7174 m² suurune Rohutoa katastriüksus (sihtotstarve elumumaa) ja 9332 m² suurune Rohukopli katastriüksus (sihtotstarve maatulundusmaa).	- Väljastati kasutusluba Eipri Küla seltsile kuuri Eipri külas Seltsi kinnistul.	- Eraldati A. J. von Krusensterni nimelisele mittetulundusühingule sihtotstarbelist tegevustoetust 5998,50 eurot.
Kirjalik nõusolek - Anti isikule kirjalik nõusolek korterelamu tehnosüsteemide muutmiseks Väike-Maarja alevikus.	Hanked - Kuulutati välja lihtmenetlusega riigihange „Väike-Maarja valla jäätmejaamadest ohtlike, ehitus-, klaasi-, riide-, suur- ja eterniidijäätmete äravedu ja käitlemine“, kinnitati hankedokumendid ja moodustati hanke läbiviimiseks komisjon. - Kuulutati välja hange „Mahtuniversaalkerega sõiduauto soetamine“, kinnitati hankedokumendid ja moodustati hanke läbiviimiseks komisjon. - Kinnitati lihtmenetlusega hanke „Mahtuniversaalkerega sõiduauto soetamine“ edukaks pakkujaks Tarmoren OÜ.	Projektitoetus - Eraldati A. J. von Krusensterni nimelise mittetulundusühingu projektile „Lõunamere atlase gravüüride digiteerimine ja trükkimine“ toetust 666,50 eurot.
Hajaasustuse programm - Kiideti heaks Rastla külas Kullamägi kinnistul vee- ja kanalisatsioonisüsteemi ehitamise projekti aruanne ja kinnitati projekti kogumaksumuseks 4299,61 eurot, millest 2866,55 eurot on toetus ja 1433,06 eurot projekti omafinantseering.	2014. a II lisaeelarve - Kinnitati Väike-Maarja valla eelarvest tulenev tulude laekumine ja kavandatud kulude katmine tegevusalade lõikes.	Simuna osavalla valitsus - Kinnitati lähtudes osavalla vanema Reet Maadla ettepanekust Simuna osavalla valitsuse liikmeteks Väino Haiba, Anu Loorits, Kaja Põldmaa, Auli Kadastik, Liivika Harjo ja Hillar Kasu.
Sotsiaaltoetused - Nõustuti täiendava sotsiaaltoetuse maksmisega kahekümne kolmele isikule, kokku summas 4587,60 eurot.	Matusetoetus - Kehtestati matusetoetuse määraks Väike-Maarja vallas alates 1. jaanuarist 2015. a 100 eurot.	Avaliku ürituse luba - Anti luba Väike-Maarja seltsimajale perepäeva ja jõululaada korraldamiseks 13.12.2014.a kell 11.00-15.00.
Hooldajatoetus - Nõustuti isikule hooldajatoetuse maksmisega alates 01.01.2015 kuni 20.11.2016. a.	Arvamuse andmine - Nõustuti Ebavere ST OÜ-le jäätme- loa andmisega.	Väike-Maarja spordikeskuse hinnanakirja kehtestamine - Kehtestati alates 1.01.2015. a Väike-Maarja spordihoone ja Ebavere tervisespordikeskuse uued teenuste hinnad.
Korraldatud jäätmevedu - Anti nõusolek Helgi Siimule korraldatud jäätmeveoga perioodiliseks liitumiseks suveperioodiks (1. mai kuni 31. oktoober) ajavahemikul 01.12.2014 -30.04.2016 põhjusel, et antud aadressil ei elata aastaringelt.	Vallavara - Kinnitati Väike-Maarja gümnaasiumi, Väike-Maarja õppekeskuse ja Simuna kooli varade mahakandmise aktid.	Esindaja määramine MTÜ-s Korterihistu Simuna Pargi 11 Ette kandis Indrek Kesküla. - Määrati Korterihistust SIMUNA PARGI 11 Väike-Maarja valla poolseks esindajaks Indrek Kesküla ja volitati teda teostama kõiki valla liikmeõigusi korterihistus ja selle liikmete üldkoosolekul. Määrati Korterihistu SIMUNA PARGI 11 juhatuse liikmeks Indrek Kesküla.
Ettevõtlustoetus - Eraldati OÜ Confetty projektile „Pagariahju soetamine“ ettevõtlustoe- tust 2000 eurot.	Konkursi läbiviimise kord - Kehtestati Väike-Maarja valla munitsipaalkooli direktori vaba ametikoha täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimise kord.	
Sihtotstarbeline tegevustoetus		

Kes ja kuidas saavad taotleda heategevusprogrammi “Jõulutunnel” toetust?

- Põhieesmärk: Abi vajavate laste huvitegevuse toetamine**

Heategevusprogramm “Jõulutunnel” oli sel aastal ETV eetris juba 15. korda. Tänavu koguti annetusi abi vajavate laste huvitegevuse toetamiseks. MTÜ Lastekaitse Liit vahendusel jõuab televaatajate toetus lasteni, kellel veel ei ole olnud võimalust huvitegevuses osaleda või kes vajavad selleks lisatoetust. Eelkõige soovitakse toetada lapsi, keda kasvatavad vanavanemad või kes on pärit lasterikastest peredest või on muul moel ebavõrdses olukorras. Annetused aitavad tasuda huviringi tasu või hankida tegevusteks vajalikke vahendeid.
- Taotluse blanketi saab alla laadida MTÜ Lastekaitse Liidu kodulehelt (www.lastekaitseliit.ee otsisõna: Jõulutunnel) ja see on kättesaadav lapse elukohajärgsest kohaliku omavalitsuse (KOV) sotsiaalosakonnast/sotsiaaltöötajalt/lastekaitsetöötajalt. Blanketi eesmärk on saada infot konkreetse vajaduse ja toetuse sihtotstarbelisuse kohta.
 - Taotluse saavad KOV-ile esitada lapse vanem/hooldaja/eeskostja. Palume ka teistel last ümbritsevatel inimestel julgustada abivajaja lapse pere taotlust esitama.
 - **Taotlus esitatakse lapse elukohajärgse KOV-i sotsiaalosakonda hiljemalt 20.02.2015.**

Helen Karu
 Jõulutunneli projektijuht
 MTÜ Lastekaitse Liit
<http://www.lastekaitseliit.ee/joulutunnel/>

Väike-Maarja vallavalitsuses annab Jõulutunneli toetuse kohta infot lastekaitse spetsialist Tiia Kaselo, tel 329 5762, e-postiaadress: tiia.kaselo@v-maarja.ee

Valla ehitusaasta 2014

- Kiltsi kool** – mõisahoone sokli renoveerimine, mille käigus tehti krohvipa- randusi 74 m² ulatuses ja värviti 143 m² soklite pindu (maksumus 6358 eurot). Teostas OÜ OTO Ehitus. Valmis 5.09.

Väike-Maarja lasteaed – lasteaia esiku remont (maksumus 1055 eurot). Teostas Mek Ehitusgrupp OÜ ja Kiltsi rühma ruumides 5 ruumi renoveerimi-
- teostas Aspen Grupp OÜ. Maksumus 17640 eurot. Valmis 12.06.

Väike-Maarja muuseumi 130 m² laudpõranda renoveerimine. Teostas OÜ Sõmeru Vara. Maksumus 8533 eu- rot. Valmis 3.04.

Väike-Maarja ja Simuna jäätme- jaamade puiduplatside ehitustööd. Paigaldati võrk- ja puitaeda, koristati

Käimas on asfalteerimistööd Väike-Maarjas Energia tänaval. Foto: Kaarel Moisa

- ne (maksumus 2789 eurot). Teostasid Galatex Viimistlus OÜ ja Mape Parkett OÜ. Valmis 27.06 ja 20.07.

Triigi spordihoone – riietusruumi renoveerimine, boilerite ümberpaigal- damine (maksumus 2078 eurot). Teos- tas AS Antaares. Valmis 12.07.

Vallamaja sokli renoveerimine, mil- le käigus teostati krohvi- ja värvitööd (maksumus 752 eurot). Teostas Lussu OÜ. Valmis 6.10.

Õppekeskus – köögi ja õppeköögi ruumide renoveerimine koos ventilat- sioonisüsteemi rekonstrueerimisega. Teostati ruumide remonttöid, ehitati juurde 3 duširuumi, WC, riietusruum ning vahetati välja kogu ventilatsioo- nisüsteem seadmetega. Samuti vahe- tati välja küttesüsteem õppekeskuse ruumides. Teostasid: OÜ Sõmeru Vara, OÜ Isovent Ehitus, OÜ ICT Projekt ja Emekan OÜ. Tööde maksumus kokku 133 485 eurot. Valmis 30.08.

Triigi varisemisohtlike hoonete (laut ja töölistemaja) lammutamine koos laste liumäe ehitamisega. Töö
- platsid ja ehitati platsisiseseid teid ning planeeriti väljakuid, ladustusala- de kogupind 9800 m². Töid teostas AS Lasila Betoon. Maksumus 37657 eurot. Valmis 22.08.

Energia tn ja Aia põik tänavate as- falteerimine. Kruusakattega tänavate viimine asfalkatte alla koos sadevee immutusala väljaehitamisega, asfal- teeriti 3510 m².Teostas RTS Infraehitus OÜ. Maksumus 114315 eurot. Valmis 22.09.

Kokku investeeritud: 324 662 eurot.

Lisaks:

- Keskkonnaagentuuri poolt tellitud Nõmme Veskijärve kalapääsu valmimi- ne ja üleandmine valla haldusalasse.

- Toetati KIK hajaasustusprogrammi raames seitsmele majapidamisele ka- nalisatsioonisüsteemide ja 3-le maja- pidamisele veetrassidega puurkaevude rajamist.
- Villo Mürsepp**
ehitusnõunik

Teemaplaneering „Lääne-Viru maakonna jalg- ja jalgrattateed“

- Lääne-Viru maavanema 18.12.2014 korraldusega nr 1-1/2014/1004 võeti vastu Lääne-Viru maakonnaplaneerin- gut 2010+ täpsustav teemaplaneering „Lääne-Viru maakonna jalg- ja jalgrat- tateed“.

Teemaplaneering koostatakse kogu Lääne-Viru maakonna territooriumi kohta ning koostamise eesmärgiks on toimiva jalg- ja jalgrattateede võrgus- tiku kavandamine oluliste sihtpunktide sidumiseks maakonnas, et seeläbi pa- randada teenuste kättesaadavust koha- likele elanikele ja tagada liiklusohutus ning tõsta tervisliku ja keskkonnasääst- liku transpordiliigi osatähtsust igapäe- vases liiklemises.

Lisaks on vaja teemaplaneeringuga määrata maakonna matkamarsruutide paiknemine arvestades maakonna kul- tuuri- ja loodusväärtustega, et toetada turismivaldkonna arengut. Teemapla- neeringu avalik väljapanek toimub 29. detsembrist 2014 kuni 26. jaanuarini
- 2015 tööaegadel Lääne-Viru Maavalit- suses (kabinet nr 29, F. R. Kreutzwaldi 5, Rakvere).

Teemaplaneeringuga on võimalik ka tutvuda Lääne-Viru Maavalitsuse kodu- lehel [http://laane-viru.maavalitsus.ee/ et/laane-viru-maakonna-jalg-ja-jalgrat- tateede-teemaplaneering](http://laane-viru.maavalitsus.ee/et/laane-viru-maakonna-jalg-ja-jalgrat-tateede-teemaplaneering). Väike-Maar- ja vallas saab teemaplaneeringuga tut- vuda Väike-Maarja raamatukogus (Lõu- na 10) ja Simuna raamatukogus (Lai 5).

Teemaplaneeringu avalik arutelu toimub 4. veebruaril kell 15.00 Lää- ne-Viru Maavalitsuse suures saalis.

Ettepanekuid ja vastuväiteid tee- maplaneeringu kohta võib esitada Lääne-Viru Maavalitsuse aadressile F. R. Kreutzwaldi 5, 44314 Rakvere või e- kirjaga info@laane-viru.maavalitsus.ee

Täiendavat infot teemaplaneeringu kohta saab Lääne-Viru Maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakonnast tel 325 8015 Jaan Kangur või e-post jaan.kangur@laane-viru.maavalitsus.ee

Muudatused sotsiaalkindlustuse vallas alates 1. jaanuarist 2015

Vanemahüvitise arvutamisel lähtutakse 2015. aastal järgmistest suurustest:

1. vanemahüvitise määr on 355 eurot. Hüvitise määra suurust vanemahüvitist makstakse vanemale, kellel eelmisel kalendriaastal puudus sotsiaalmaksuga maksustatav tulu (nt mittetöötanud õppurid);

2. töötasu alammäär on 390 eurot kuus. Töötasu alammäära suurust vanemahüvitist makstakse vanemale, kelle eelmise kalendriaasta keskmine ühe kuu tulu oli alampalgaga võrdne või sellest väiksem;

3. vanemahüvitise maksimummäär on 2548, 95 eurot (s.o üle-eelmise aasta keskmise kuutulu kolmekordne suurus). Maksimumhüvitist makstakse vanemale, kelle eelmise aasta keskmine ühe kuu tulu oli märgitud summaga võrdne või sellest suurem.

Lapsetoetus pere esimesele ja teisele lapsele on 45 eurot kuus, kolmandale ja igale järgnevale lapsele 100 eurot kuus.

Eestkostetoetuse suurus on 240 eurot kuus iga eestkostel või perekonnas hooldamisel oleva lapse kohta.

Lapsepuhkuse päevatasu arvutatakse Vabariigi Valitsuse kehtestatud töötasu alammäärast, mille suurus 2015. aastal on 390 eurot. Lapsepuhkuse päevatasu suurus 2015. aastal on 18,57 eurot. Lapsepuhkust antakse emale või isale tema soovil igal kalendriaastal: 3 tööpäeva, kui tal on üks või kaks alla 14-aastast last; 6 tööpäeva, kui tal on kolm või enam alla 14-aastast last või vähemalt üks alla 3-aastane laps. Lisaks 3-le või 6-le päevale lap-

sepuhkusele on puudega lapse emal või isal õigus saada lapsepuhkust üks tööpäev kuus kuni lapse 18-aastaseks saamiseni.

Üldise maksuvaba tulu suurus 2015. aastal on 1848 eurot aastas ehk 154 eurot kuus. **Pensionide täiendava maksuvaba tulu** suurus 2015. aastal on 2640 eurot aastas ehk 220 eurot kuus. Seega koos üldise maksuvaba tuluga on pensionäridel õigus saada tulumaksuvabalt kokku 4488 eurot aastas ehk 374 eurot kuus.

Tulumaksumäär 2015. aastal on 20%.

Jõustub muudatus puudega vanema toetuse maksmisel. 2014.a lõpuni makstakse puudega vanema toetust puudega üksikvanemale ja ühele puudega abikaasast (lapse mõlemad vanemad on puudega ning omavahel abielus). Alates 2015. aastast abielus olemise nõue kaob. Piisab, kui puudega vanematel on ühine laps. Toetuse taotlemisel tuleb esitada teise vanema kirjalik nõusolek. Kui nõusolek esitatakse elektrooniliselt, peab see olema digitaalselt allkirjastatud.

Jõustub matusetoetuse seadus. Alates 1. jaanuarist 2015 hakatakse maksma 250-eurost matusetoetust majanduslikult vähekindlustatud inimestele, kellele määrati toimetulekutoetus kas matusetoetuse taotlemise kuul või sellele eelnenud aasta jooksul vähemalt ühel korral.

Sotsiaalkindlustusamet
www.sotsiaalkindlustusamet.ee

Muudatused riikliku matusetoetuse seaduses

Alates 1. jaanuarist 2015 hakati maksma 250-eurost matusetoetust majanduslikult vähekindlustatud inimestele, kellele määrati toimetulekutoetus kas matusetoetuse taotlemise kuul või sellele eelnenud aasta jooksul vähemalt ühel korral.

Ajavahemikul 2009. a juulist kuni 2014. a detsembrini maksis riik matusetoetust üksnes kohalikele omavalitsustele omasteta või tundmatu inimese matuse korraldamiseks. Alates 1. jaanuarist 2015 makstakse ühekordset riiklikku matusetoetust lisaks ka majanduslikult vähekindlustatud isikutele, kes kuuluvad toimetulekutoetust saavasse perekonda sotsiaalhoolekan- de seaduse tähenduses. Toimetulekutoetuse määramisel loetakse perekonna liikmeteks abielus või abielulistes suhetes olevad samas eluruumis elavad isikud, nende abivajajad lapsed ja vanemad või muud tuluallikat ühiselt kasutavad või ühise majapidamisega isikud.

Kui matusekorraldaja on füüsiline isik, siis esitab ta matusetoetuse taotlemiseks Sotsiaalkindlustusametile avalduse, lisab sellele oma isikut tõendava dokumendi ja Eesti perekonnaseisuasutuses registreeritud surmatõendi või isiku surma tõendava dokumendi,

mille on välja andnud välisriigi asjaomane asutus, kui surm on registreeritud väljaspool Eestit. Matusetoetust ei saa taotleda selle isiku surma korral, kes on surnud enne 2015. aasta 1. jaanuari.

Matusekorraldajast valla- või linnavalitsuse esitab Sotsiaalkindlustusametile avalduse, lisab sellele esindaja isikut tõendava dokumendi, valla- või linnavalitsuse esindaja volikirja ja omasteta või tundmatu inimese matuse korraldamise kulusid tõendavad dokumendid.

Kui matusekorraldaja, eraisik või kohalik omavalitsus saab matmata või tühastamata isiku surmast teada rohkem kui 15 päeva pärast tegelikku surmapäeva, siis eespool nimetatud nõutavatele dokumentidele lisaks tuleb esitada ka politseiasutuse või muu pädeva asutuse dokument, mis tõendab isiku surmast teadasaamise aega.

Matusetoetus määratakse, kui toetuse avaldus on esitatud kuue kuu jooksul isiku surmapäevast või surmast teadasaamise päevast arvates.

Matusetoetuse taotlemise uus avalduse vorm on leitav Sotsiaalkindlustusameti kodulehel <http://www.sotsiaalkindlustusamet.ee/muud-blanketid/>

Siseministeerium soovitab Riigikogu valimisteks tellida e-valijakaardi

Valimiste eel saadab riik igale hääleõigust omavale Eesti kodanikule valijakaardi infoga selle kohta, kus, kuidas ja millal valida. Siseministeerium soovitab tavapärase paberil saadetava valijakaardi asemel tellida endale elektrooniline ehk e-valijakaart.

„Nii nagu me deklareerime makse elektrooniliselt, maksame arveid internetipangas ja allkirjastame dokumente digitaalselt, võiks ka valijakaart olla elektrooniline kõigi nende jaoks, kelle suur osa igapäevatoimingutest on niigi internetis,“ ütles siseministeeriumi rahvastiku toimingute osakonna juhataja Enel Pungas. „E-valijakaardiga on võimalik valimisteks oluline info saada mugavalt oma e-posti aadressile. Sealjuures ei tähenda see, et e-valijakaardi tellinud peaksid elektrooniliselt valida. Valimise viisi otsustab iga valija ise,“ selgitas Pungas.

Et saada e-valijakaart 1. märtsil toimuvateks Riigikogu valimisteks, tuleb see tellida eesti.ee leheküljelt hiljemalt 29. jaanuaril. Need, kes on

e-valijakaardi tellinud juba varasemalt, ei pea seda uuesti tegema. Tellimus jääb kehtima ka kõikideks järgnevateks valimisteks.

E-valijakaardi tellimine võtab aega vaid mõne hetke ja selleks on vaja www.eesti.ee/portaal/valimised.eabi leheküljele ID-kaardi, mobiil-ID abil või internetipanga kaudu siseneda. Hääletama minnes ei ole vaja valijakaarti kaasa võtta.

Enne valimisi tuleks üle vaadata ka oma rahvastikuregistrisse kantud elukoha andmed. Valijale määratakse valimisjaoskond nende aadressiandmete alusel, mis on rahvastikuregistris 30. päeval enne valimisi. Kehtivaid elukoha andmeid saab kontrollida riigiportaalis aadressil www.eesti.ee/portaal/rtrteenus.paring_enda_and-

[mete](#). Juhul kui elukohaandmed on muutunud, saab seal samas esitada elektroonilise elukohateate oma uue aadressiga. Elukohateate võib esitada ka elukohajärgsele valla- või linnavalitsusele kohapeal.

Valijate nimekiri riigikogu valimisteks koostatakse rahvastikuregistri andmete põhjal 30. jaanuari 2015 seisuga ning valijakaartide saatmist alustatakse 3. veebruarist. Riigikogu valimised toimuvad 1. märtsil 2015. Eelhääletamine ja e-hääletamine algab 19. veebruaril.

Lisainfo:

Enel Pungas

siseministeeriumi rahvastiku toimingute osakonna juhataja, tel 612 5163, enel.pungas@siseministeerium.ee

Maakonna vapimärk ootab kandidaate

Lääne-Viru maavalitsus kutsub maakonna elanikke ning asutusi ja organisatsioone üles esitada kandidaate, keda autastustada Lääne-Virumaa kõrgeima tunnustuse – vapimärgiga.

Lääne-Viru maakonna vapimärk omistatakse inimesele, kes oma silmapaistva töö ja tegevusega kultuuri, spordi, hariduse, sotsiaal- ja tervishoiu, majanduse, maaelu arendamise jm valdkonnas on oluliselt kaasa aidanud Lääne-Virumaa arengule. Samuti muude saavutuste eest, mis on toonud au ja tunnustust maakonnale.

Kandidaat ei pea olema maakonna elanik.

Kirjalikku taotlust koos põhjendusega oodatakse Lääne-Viru Maavalitsusele hiljemalt 30. jaanuariks aadressil F. R. Kreutzwaldi 5, 44314 Rakvere või e-posti aadressil info@laane-viru.maavalitsus.ee

Põhjenduses tuleb ära märkida, kellele ja mille eest vapimärki taotletakse ning taotleja kontaktandmed. Lääne-Viru maakonna vapimärk on maakonna kõrgeim tunnustus aastast 2005. Ettepaneku teenetemärgi

andmise kohta esitab maavanemale maavanema moodustatud komisjon.

Lääne-Viru maakonna vapimärgid antakse maavalitsuse poolt üle Eesti Vabariigi 97. aastapäevale pühendatud Lääne-Viru maavanem Marko Tormi pidulikul vastuvõtul 22. veebruaril Haljala Rahvamajas.

Kristel Kitsing

Lääne-Viru maavalitsus
Avalike suhete peaspetsialist

Muudatustest piirkondliku metsanduse spetsialisti vastuvõtus

Keskkonnamet annab teada, on lõpetab töökorralduslikest muudatustest tingituna piirkondliku metsanduse spetsialisti poolt kodanike vastuvõtu Väike-Maarja Vallavalitsuse ruumides. **Väike-Maarja valla metsomanike vastuvõtt saab edaspidi toimuma Keskkonnameti Rakvere kontoris.**

Piirkondliku metsanduse spetsialisti peamine tööülesanne täna on metsateatise kui haldusakti väljandmiseks menetlustoimingute läbiviimine, mitte metsomanike otsene nõustamine ja nende maaüksustel raiete planeerimisel abi osutamine.

Kõige rohkem vajavadki metsa-

omanikud omavalitsuste tasandil just nõustamisteenust, mida pakuvad peamiselt vastava kutse omandanud konsulendid. **Väike-Maarja vallas osutab sellist teenust erametsakonsulent Aadu Raudla**, kellele on antud omavalitsuse poolt kasutada ka ruum (nr 210, vallamaja II korrusel) metsomanike vastuvõtuks. Erametsakonsulent aitab metsaomanikel planeerida raieid ja vajadusel annab ka abi nõuetekohase metsateatise vormistamisel.

Otseselt puudub vajadus Keskkonnameti piirkondliku metsanduse spetsialisti kohalolekuks omavalitsuse ruumides, et võtta vastu metsa-

omanikelt metsateatise. Metsateatise saab esitada ka tähtkirjaga posti teel, digiallkirjastatuna e-posti teel või teha seda läbi riigiportaali www.eesti.ee

Väike-Maarja valla metsomanikke teenindab piirkondlik metsanduse spetsialist Ülle Visnapuu (tel 5692 8735, e-post ylle.visnapuu@keskkonnaamet.ee). **Kodanike vastuvõtt toimub igal neljapäeval 9.00–12.00 Keskkonnameti Rakvere kontoris** (Kunderi 18, Rakvere).

Ivar Omler

metsanduse juhtivspetsialist
Viru region

Erametsakonsulent Aadu Raudla vastuvõtuajad

Erametsakonsulent Aadu Raudla võtab metsaomanikke vastu Väike-Maarja vallamaja teisel korrusel (maanõuniku kabinetis, ruum nr 210) **üle nädala neljapäeviti kell 9 - 13.**

Vastuvõtupäevad:

- 29. jaanuar
- 12. ja 26. veebruar
- 12. ja 26. märts

- 9. ja 23. aprill
- 7. ja 21. mai
- 4. ja 18. juuni

- 2. juuli

Oodatud on kõik metsaomanikud metsandust puudutavate probleemidega (metsa uuendamine, hooldamine, raied, erametsaomanikele makstavad toetused).

Erametsaomanike nõustamine on riigi poolt toetatav.

Tel 524 8963, e-post: aadukas931@gmail.com

Telefoni ja meili teel võib pöörduda teile sobival ajal.

Ehitustööd Väike-Maarjas

Teen kõiki ehitus- ja remonditöid:

majavoodrid ja värvimistööd, korstnad, puusepatööd, saunad, plaatimistööd ja osaliselt ka torutööd.

Kontakt tel: 5388 4128

Märka abivajajat!

Mis saab siis, kui ise enam ei jaksa ja teised ei märka?

Detsembrikuu oli Ida-Virumaal traagiline – tules hukkus neli inimest. Kõik tuleohvrid olid kõrges eas inimesed, tulekahju tekkepõhjusteks olid valesti ühendatud elektrijuhtmetistik ja lahtine tuli.

Nende traagiliste tagajärgedega tuleõnnetuste ühine märksõna on eakate iseseisev toimetulek. Mida saame ära teha selleks, et meie ükski elavad, iseäranis kõrges eas lähedased ja tuttavad, tuleksid ka kriisiolukordades toime? Meie kõik saame aidata oma eakaid lähedasi, vähendades kõikvõimalikke ohuallikaid nende kodus või leida neile turvalisema elupaiga, kus nende eest ööpäevaringselt hoolt kantakse.

Saame aidata neil välja vahetada gaasipliidi elektripliidi vastu või uuendada elektrisüsteeme ning parandada küttekolded. Kindlasti peame paigaldama ja kontrollima suitsuandureid, vajadusel ka vinguandureid. Oluline on enda jaoks selgeks teha ning oma lähedastelegi meelde tuletada, kuidas õigesti hinnata kodus valitsevaid ohte ja õnnetusse sattumisel käituda.

Mäetagusel elanud naine, kes tulekahju tagajärjel hukkus, helistas abipalumiseks oma hooldajale, selle asemel, et helistada hädaabinumbri 112.

Hädaabinumbri vastab kõnele kriisiolukordadeks ettevalmistatud spetsialist, kes rahustab abivajajat ning annab õiged käitumisjuhised. Hädaolukorda sattunu ei tohi alahinnata olukorda ega tunda häbi abipalumisest.

Kohtla-Järvel aset leidnud sündmuse õppetund peitub lahtise tule allikate ohtlikkuses. Eakale mehele sai saatuslikuks gaasipliidi läheduses ettevaatamatut toimetamine. Ta keeras gaasipliidile selja, misjärel tema pluusi seljaosa tuld võttis. Avastanud, et selg põleb,

läks mees tule summutamiseks teise tuppa diivanile. Sinna jõudmise ajaks oli ta aga juba raskeid põletushaavu saanud. Mees suri viis päeva hiljem haiglas.

Eelmisel aastal sai Virumaal lühisest elektrijuhtmetistikus alguse 39 tulekahju, kahel juhul maksis see ka inimestu. Elektritöid peab tegema erialaspetsialist. Mitmed juhtumid on välja toonud, et elektrijuhtmetistiku uuendamisel ühendatakse omavahel uued ja vanad juhtmed. See on äärmiselt ohtlik ja õnnetus vaid aja küsimus. Sellistel juhtudel saame, vastupidi tuntuks vanasõnale, öelda, et õnnetus hüüdis tulles, kuid puudusid seda tähele panijad. Päästamet soovitas vana elektrijuhtmetistiku välja vahetada, sest mõnel juhul on isolatsioon nii amortiseerunud, et lihtsalt pudeneb käte vahel. Elektriku töö on kallis, kuid kindlustab teile elu.

Päästamet kutsub üles kõiki olema tähelepanelikud ning pakkuma ja osutama abi inimestele, kes seda vajavad, iseäranis üksikutele eakatele. Lisaks igapäevasele toimetulekule tuleb tähelepanu pöörata ka nende elukeskkonna turvalisusele. Ööpäevaringselt töötavalt infotelefonilt 1524 saab tuleohutusalaseid nõuandeid või tellida juhiste saamiseks päästespetsialisti koju.

Mikko Virkala

Päästameti Ida päästkeskuse ennetustöö büroo juhataja

KOHVIKBUSS on 25. jaanuaril:

10.30–11.30 Rakke Grossi kaupluse juures
12.00–14.00 Väike-Maarja Keskväljakul
14.30–16.00 Tamsalu Grossi kaupluse juures

Inimestega kohtuvad:
Signe Kivi, Valdo Randpere ja Indrek Kesküla

Nõuandeid internetis ostlemiseks

Mugav on ostud teha kodus väljumata – just sellist võimalust pakuvad e-kauplused. Kindlasti on e-poest tellimine hea alternatiiv tavakauplusest ostmisele, kuid võrreldes tavakauplusest ostmisega on internetis ostlemisel mõningad nüansid, millega tarbija peaks arvestama.

Eraisik või juriidiline isik

Enne e-poest kauba tellimist tuleb endale selgeks teha, kas pood kuulub juriidilisele või füüsilisele isikule. Seda saab teada, kui vaadata, kelle pangakontole tuleb raha kanda ja seejärel kontrollida, kas ettevõtte või füüsilisest isikust ettevõtja on registreeritud äriregistris. Paljud eraisikud müüvad kaupu ja teenuseid kuulutus- te kaudu internetiportaalides ja ka suhtlusvõrgustikes. Sellisel juhul on oht, et ostetav kaup on võltsitud, lisaks ei kehti eraisikult ostes kaubale seadusest tulenev kait-

se ega laiene tarbijaoigused ning tarbija ei saa probleemide korral pöörduda tarbijakaitseameti poole.

Lisaks eraisikult ostmisele on risk suurem ka kauba tellimisel väljastpoolt Euroopa Liitu (EL). Tellides kaupa kolmandatest riikidest, näiteks USA-st või Hiinast, ei saa tarbija probleemide korral abi tarbijakaitseametist ega EL-i tarbija nõustamiskeskusest.

Üldine taustakontroll

Kuna internetis on palju fiktiivseid e-kauplusi, mille abil võetakse vastu tellimusi neid kunagi täitmata, on oluline enne ostmist teha lisaks e-poe üldine taustakontroll. Selleks tasub otsingumootorite abil vaadata lisainfot müüja varasema tegevuse ja ostjatega käitumise kohta, kuid seejuures arvestada ka sellega, et sotsiaalmeedias ja ajaveebides võidakse levitada ebaõigeid ja eksitavaid arvustusi ja ülevaateid konk-

VÄIKE-MAARJA VALLA RAAMATUKOGU
KUULUTAB VÄLJA OMALOOMINGULISTE MUINASJUTTUDE KIRJUTAMISE KONKURSI

KUTSUME ÜLES KIRJUTAMA UUSI MUINASJUTTE JA NEID KA PILTIDEGA ILLUSTRERIMA. KUI OLED HEA JOONISTAJA, KUID MUINASJUTTU KIRJUTADA EI OSKA/SOOVI, VÕID OMA LEMMIKMUINASJUTULE UUE KUJUNDUSE TEHA.

Tööd tuleb esitada A 4 formaadis, vabalt valitud stiilis. Tiitellehele märkida autori nimi, klass ja kool. Kui illustreerid oma lemmikmuinasjuttu, siis kirjuta välja ka muinasjutu autor ja pealkiri.

Võistlus toimub kolmes vanusegrupis:
1. Algklassid
2. Põhikool
3. Gümnaasium

Tööd palun tuua 24. märtsiks Väike-Maarja raamatukogusse, Lõuna 10, Väike-Maarja.

Kokkuvõtted tehakse ja auhinnad jagatakse 2. aprillil H.Chr. Anderseni muinasjutuõhtul Väike-Maarja raamatukogus kell 15.00

Näitust “Sümbolite arhitekt Kotli” saab vaadata Simuna rahvamajas

Näitus arhitekt Alar Kotlist on rännakul mööda Eestimaad jõudnud Simuna rahvamajja.

Pärast Väike-Maarjat oli näitus oktoobrikuus Kotli projekteeritud Rakvere Gümnaasiumis, seejärel samuti Kotli projekteeritud Tapa Vene Gümnaasiumis, siis sealse kunstipetaja soovil Tapa Gümnaasiumis.

1. detsembrist 9. jaanuarini sai näitust vaadata Tallinna Ülikoolis.

Näituse koostaja Kadri Kopso sõnul

on pärast Simunat kavas seda eksponeerida Tallinna Tehnikaülikoolis, kus on väljas ka auväärne laululava akustiline mudel, mis hiljuti endise õppehoone pööningult leiti ja väljapaneukuks korda tehti.

„Edaspidised plaanid on suunduda Pärnu ja Haapsallu ning suveks viime näituse Heimtali muuseumi Anu Raua hoole alla,“ tutvustas Kadri Kopso edasist teekonda.

Simuna rahvamajas on näitus

„Sümbolite arhitekt Kotli“ avatud kuni 12. veebruarini.

Ilve Tobreluts

Foto: Kadri Kopso

reetsete e-kaupluste või e-teenuste kvaliteedi kohta. E-poe tausta kontrollimisel on abiks ka tarbijakaitseameti kodulehel olev must nimekirj e-kauplejatest, kes ei järgi seadusi või ei täida oma kohustusi tarbijate ees või keelduvad täitmast tarbijakaebuste komisjoni otsuseid. Lisaks tasub enne tellimuse tegemist saata müüjale kiri mõne küsimusega ja vaadata, kas ja kuidas kaupleja sellele vastab.

E-poe tingimused ja tarbijale mõeldud muu teave kodulehel

Enne ostmist tuleb vaadata, kas ja millist tarbijale mõeldud infot e-kaupluse kodulehel leidub. E-poe veebilehel peab kindlasti olema järgmine teave: müüja nimi, asukohta ja e-posti aadress, kuhu probleemide puhul pöörduda; lepingust taganemise, kauba tagastamise ja pretensioonide esitamise tingimused; kuidas ja millal peab kauba eest maksma; kui kaua võtab aega kauba kohalejõudmine ja kui suur on postikulu, samuti see, kes kannab tagastamiskulud. Tarbijat tuleb

teavitada ka sellest, kui tema sõlmitavale lepingule ei laiene taganemisõigus või kui mingi tegevuse tõttu taganemisõigus lõpeb. Välismaise e-poe kodulehel peab olema ka märgitud, milliste riikide seadused sealt ostes kehtivad.

E-poes tuleb tutvuda tähelepanelikult kauba tellimistingimustega, seejuures pöörata eriti suurt tähelepanu sellele, kuidas ja millal peab kauba eest maksma ja millised võivad olla lisakulud.

Ostude eest tasumine

Mõistlik on internetiostude eest tasuta rahvusvahelise krediitkaardiga, sest nii on ebaausa kaupleja otsa komistamisel suurem võimalus ette makstud summa panga abiga tagasi saada. Risk on väiksem ka siis, kui teha makse deposiitarvele vastava vahendaja kaudu (nt PayPal). Suuremate ostude tegemisel tasub eelistada kauplejaid, kes soovivad saada osalist ettemaksu või võimaldavad hoopis maksmist kauba kättesaamisel.

14-päevase taganemisõiguse kasutamine

Oluline on teada, et e-poest ostetud kaubaga võib tutvuda samamoodi nagu jaekaupluses. Kui ostetud toode mingil põhjusel siiski ei sobi või tarbija pole teenusega rahul, siis on tal õigus lepingust taganeda 14 päeva jooksul alates kauba kättesaamisest või teenuslepingu sõlmimisest.

Tarbija peab olema kursis, et kui ta otsustab kasutada 14-päevast taganemisõigust, siis peab ta tegema selleks e-kauplejale kindlasti ka taganemisavalduse. Tarbija poolt kauba tagasisaamise ja e-kaupleja poolt tarbijale raha tagastamise tähtaeg on 14 päeva. Seejuures peab kaupleja tarbijale lisaks kauba maksumusele tagastama kauba kättoimetamisega seotud kulud. Kauplejal on õigus tagasimaksega viivitada juhul, kui tarbija ei ole kaupa tagasi saatnud või esitanud tõendit, et ta on kauba teele pannud.

Kadri Paul

Tarbijakaitseamet

Asael Truupõld pälvis Eesti Rahva Muuseumi tunnustuse

Eelmise aasta 29. septembril toimus Eesti Rahva Muuseumi näitusema-
jas traditsiooniline kirjasaatjate päeva tähistamine. Täna-
ti kõiki vabataht-
likke mälukogujaid nende panuse eest teatmematerjalide kogumisel.

Esimene kirja-
saatjate päev toi-
mus 1993. aastal, teatmematerjalide kogumise võistlusi on korraldatud aga

juba 1959. aastast peale, seekordne võistlus oli järjekorras 56.

Kirjasaatjate päeva kogumistee-
maks oli "Sünnipäev" ja "1944. aasta Eestis – aeg ja argielu" ning ühtlasi jät-
kati materjali kogumist eelmise aasta teemal "Linn ja maa".

Võistlusele laekus 203 tööd 136 au-
torilt. Kirjasaatjate päeval tunnustati iga valdkonna parimaid: jagati rahalisi auhindu, tänu diplomeid ja kiidusõnu.

56. teatmematerjalide kogumise võistlusel sai vabateemaliste tööde kategoorias auhinna Väike-Maarja kodu-uurija Asael Truupõld kirjatükiga "Avispea 1941", tema töö teemal "1944. aasta Eestis – aeg ja argielu" leidis võistlusel äramärkimist.

Väike-Maarjas elaval koduloouurijal Asael Truupõllul on laialdased huvid. Ta lööb kaasa mitmete ühenduste te-

gevuses ja valutab südant paljude asjade pärast, eel-
kõige Eesti rahva vaimsuse ja õige ajaloomõistmine pärast.

Alates 1968. aastast on Asael Truupõld Eesti Rahva Muuseumi korrespondent. Seal peale on ta igal aastal teatmematerjali kogumises osalenud ja oma uurimusi saatnud. See on

andnud talle hea kogemuse kirjutamis-
töö tegemiseks.

Ta kogus pidevalt endiste sõjamees-
te ja metsavendade jutte, eriti Avispea kohta, ning vormistas need kokku ERMi võistlustöök. Toimetaja Valdek Kiiver soovitas nende alusel välja anda päris raamat. Nii valmiski Asael Truupõllul 2011. aastal Avispea küla vabadus-
võitlejate ja metsavendade lugu ka-
jastav raamat „Sind surmani“.

ERMi aukorrespondentide ridades-
se kuuluv Asael Truupõld teeb kodu-
uurija tööd suure pühendumuse ja äär-
mise põhjalikkusega.

Jõudu ja järjekindlust Eesti rahva ajaloolise mälu talletamiseks ka edas-
pidi!

Ilve Tobreluts

Mälestusmärgi infotahvel avab Asael Truupõllu uuritud Avispea küla vabadusvõitluse sisu

2013. aasta vastupanuvõitluse päeval, 22. septembril avati Avispeal piirkonna vabadusvõitlejatele mälestusmärk – ki-
visse raiutud mõök.

Mälestusmärgi avamise initsiaato-
rid ja teostajad olid MTÜ Võnnusvere OK juhatuse liikmed Raul ja Meret Oja, kelle kodu lähedale, Liivaoja (endise Liiva) talu maadele mälestusmärk püsiti-
tati. Kivisse raiutud mõõga sepiastas Ermo Lood.

„Mõte mälestusmärgi rajamisest hakkas liikuma 2012. aasta algul kui olin lugenud Virumaa Teatajas ilmunud Raivo Raigna intervjuud Avispea kandi

Pärast seda luges Raul Oja läbi ka Asael Truupõllu kirjutatud raamatu "Sind surmani", kus on kahesajal leheküljel kirjas lugu Avispea küla vaba-
dusvõitlejatest, kes metsavendadena võideldes osutasid okupatsioonivõimudele südi vastupanu. Kuna Rauli vana-
naisa oli samuti selles raamatus sees, ei andnud mõte mälestusmärgi püstitamisest talle asu ja see hakkas reaalselt kuju võtma.

Kohtudes Asael Truupõlluga rääkis Raul talle oma tegemistest. Asaeli silmad lõid seda kuuldes kohe särana ning ta oli valmis hakkama kiiremas korras kokku panema infotahvli teksti.

**Katkeid info-
tahvliit:**

„Oled praegu endisel Saage Augustile kuulunud Liiva talu maal. See karjamaa nurk oli noorte ja laste tuntud kooskäimise koht. Talvel käidi siin nõmme-
aukudel ka suusa-
tamas. Liiva talu peremees August

Saage võttis osa Vabadussõjast. Met-
savennad hankisid endile relvi ning pida-
sid miilitsate, hävituspataljoni ja sõ-
javäelastega lahinguid. Siinkandis toi-
musid Avispea ja Surnuaia lahing. Siin selle tähisega mälestame kõiki neid, kes siin elasid ja andsid oma elu vaba Eesti eest, mälestame neid, kes neid abistasid ja Eesti mõtet edasi kandsid.“

Ilve Tobreluts

Hakake Eesti Rahva Muuseumi kirjasaatjaks!

Kuidas minust sai kirjasaatja?

Alustan oma juttu kooliajast peale. 1939. aasta sügisel viis isa mind Avispea algkooli esimesse klassi. Olin siis seitsme aastane. Koolijuhataja August Lepik ei võtnud vastu, et las laps kasvab veel. 1940. aastal tulid punased

hoiduda, veel vähem midagi kirja pan-
na.

Narvas tutvusin Eesti Rahva Muuseumi vilunud korrespondendi August Martiniga. Ta juhatajas Sinimägede kodulooringi. Temalt siis ka esimene

2008. aastal pildistas Eesti Rahva Muuseum projekti „Eesti tüübid“ raames Eestimaal elavaid inimesi. Georgi söögitoa ees poseeris fotograafile Asael Truupõld koos Kulle Põldmaa, Hanno Tamme ja Ene Preemiga.

võimule, siis ma enam ei pääsenud. Isale tuli karm kiri, et kui last kooli ei pane, peab trahvi maksma.

1941. aastal käis sõda üle ja võim läks sakslaste kätte. 1944. aastal algas jälle vene aeg. Lõpetasin Avispeal 6 klassi, Väike-Maarjas seitsmenda ja 1951. aastal keskkooli. Olin tehnika-
huviline ja jätkasin õppimist Tallinna Polütehnilises Instituudis. Lõpetanud kooli elektriinsenerina, olid minu töö-
kohad Tootsis, Narvas, Kuressaares ja Tartus.

Need olid ajad, kus toimus rida inimsusevastaseid kuritegusid eesti rahva kallal. Targem oli kõigest eemale

soovitus hakata ERM-ile kaastöid kirjutama. ERM avaldas ka selleteemalisi artikleid ajakirjanduses. Pidasin muuseumiga ka kirjavahetust, kus nende töötaja Hele Eister asja lähemalt selgitas. Nii jõudsin esimese kirjatööni, aga see toimus alles 1967. aastal.

Teemaks oli „Taluelamu valgustus-
est käesoleval sajandil“. Minu ajalgi olid kasutusel olnud lihtsad petroo-
lilambid, gaasilambid, rasvalambid, küünlad, isegi peeruvalgus ja alles 1941. aastal jõuti elektrivalguseni. Oma vanematelt kuulsin valgustuse kohta varasematel aegadel. Panin kõik selle paberile ja saatsin Tartusse ära. Nii olin

ülisest korrespondentide võistlusest osa võtnud.

Muuseumis, tolleaegses Etnograafi-
amuuseumis, vaadati kõikide kirjasaat-
jate tööd läbi ja korraldati vastav kon-
verents. Tööde väärtuse järgi määrati hinded. Vanemate kirjasaatjate tööd olid palju sisukamad. Olin alles algaja ja töö ilma erilise väärtuseta. Aga kõiki tänati ja peeti raamatuga meeles. Samas olid kõik tööd välja pandud ja nendega võis tutvuda. Sain kokkutulekult väga palju vajalikku. Jätkasin kirjasaatja tööd järgnevatel aastatel.

Muuseumil oli õnnestunud iga-aas-
tane võistlustööde tähtajaline kogumi-
ne ja hindamine. Selline kirjasaatjate võrk oli loodud juba 1931. aastal. Muuseumi teadurid töötasid välja temaa-
tilisi küsimustikke, mis kergendasid kirjasaatjate tööd. Igal aastal olid mõ-
ned uued peateemad. Võis kirjutada ka oma vabal teemal, esitada mitu tööd. Nende hindamine ja kirjasaatjate kok-
kukutsumine mõjus kõigile ergutavalt. Parimaid töid premeeriti rahaliselt. Kirjasaatjad said omavahel tuttavaks ja viisid omakorda üle Eesti kaasa mu-
sealse töö teavet.

Kokku on praegusel ajal kirjasaat-
jaid 200 ringis, vanuses õpilastest kuni 90ndate eluaastasteni. Ka ühelehe kül-
jeline töö läheb hindamisele. Rahvas kutsutakse konverentsiks kokku tavaliselt mihklipäeval – 29. septembril. Töödele lisatakse ka fotosid ja dokumente. Iga võistlus toob kokku tuhandeid lehe-
külgi väärtuslikku kirjavara rahva mine-
viku kohta.

Vene ajal domineerisid mittepoliitilised valdkonnad. Küsimustikud olid talutööde, maaelu, käsitööde, põllu-
tööriistade ja üldse põllunduse, hoo-
nete, elamute, toitude jm kohta. Eesti taasiseseisvumise järel kadusid seni kehtinud piirangud. Tähtsateks muu-
tusid teemad, millest seni oli vaikutud, nagu küüditamised, arreteerimised, sõ-
jast osavõtmine, elu Siberis, metsaven-
na elu, sunnitöölaagrid, elu nõukogude ajal jm.

Esimesest kirjatööst kuni tänapäe-
vani olen osa võtnud kõikidest teatme-
materjali kogumise võistlustest. Kir-
jasaatjad on kõik suured entusiastid, peab mainima. Töö kokkukirjutamine ja võimalik hüvitamine ei kompenseeri kulutatud aega ja vaeva. Tähtis on kon-
verentsist osavõtmine ja muuseumi tä-
nusõnad tehtud töö eest.

ERM on oma korrespondentide ja nende tööde nimekirja esitanud raamat-
matus „Mälu paberil“. See on välja lastud ERMi korrespondentide võrgu 75. aastapäevaks 2006. aastal. Meie kandi meestest on selles au-
kohal Eduard Leppik ja Väike-Maarja keskkooli vilistlane Gunnar Kaasik.

Kui varemalt pidi muuseumi rahvas tegelema mitmesuguse organiseerimistööga väljaspool, nii Eestis kui ka välismaal, siis täna teeb seda tööd muuseumi juurde loo-
dud Muuseumi Sõprade Selts. See registreeriti 1994. aastal. 2013. aasta seisuga oli seltsil 1536 liiget Eestis ja üle maailma. Sõprade selts aitab läbi viia näitusi, tähistada rahvuslikke tähtpäevi, organiseerida ekskursioone, täiendada

10. septembril 2011. a Lebavere lahingu 70. aastapäevale pühendatud mälestushetkedel Kaarel Kasesalu mälestuskivi juures. Foto: 2 x Erakogu

Infotahvel mälestusmärgi juures avab Avispea küla vabadusvõitluse sisu. Foto: Heili Nõgene

vabadusvõitlejatest raamatu „Sind surmani“ kirjutatud koduloo-uurija Asael Truupõlluga,” meenutas Raul Oja mä-
lestusmärgi rajamise idee tekkelugu.

Selle intervjuu lõpus ütles Asael Truupõld: „Käis ju võitlus elu ja surma peale, kus iga neljas metsavend hukus. Iga küla võib talletada oma met-
sasõja ajaloo ja püstitada neile mingi mälestusmärgi. Samasugust austust vääri-
vad inimesed, kes metsavendi toi-
du ja tarbeesemetega abistasid.“

muuseumi kogusid, pidada sidet teiste muuseumidega ja muidugi abistada ERM-i rahaliselt.

Maallu puutuvad teemad on mulle südamelähedased

Kuna kasvasin üles külas, siis on kõik maaellu puutuvad teemad mulle südamelähedased. Olen sellel alal kirjutanud mitu tööd. Talus meil elati kokkuhoidlikult. Palju töid tehti oma perega ära, selle asemel, et kedagi võrast palgata. Eks nii oli igas maaperes. Naised ja mehed tegid palju käsitööd. Nagu öeldakse, et poest osteti vaid soola ja petrooli. Ema ja õed kudasid kangad ja õmblesid riided. Vaid esinduslikumate riiete õmblemiseks kutsuti rätsep. Isa tegi kõik puu-, sepa- ja ehitustööd. Sulast ja tüdrukut peeti vaid siis, kui lapsed olid väikesed.

Ema oli hea jutustaja. Samuti mäletas kodust elu hästi minu õde Erna Truupõld, kes lõpuks hakkas ise muuseumile kirjutama. Isa meenutas tihti oma Vabadussõja aegseid mälestusi. Kuna mul vendi ei olnud ja isa sõjaskäimisest oli kaua aega möödas, siis vene julgeolek meid ei puudutanud. Aga isa käis ülekuulamise all küll ja ku-sagil peeti tema kohta arvet. Seda rohkem olin huvitatud endiste sõjameeste mälestustest. Panin omale kirja nii ühel kui teisel pool võidelnute meeste lugusid. Hilisemal ajal puutusin kokku metsavendadega. Neist kõikidest asjadest olen kirjutanud muuseumile.

Minu jaoks oli suursündmuseks sellel teemal kirjutatud raamatu „Sind surmani“ ilmumine. Seal on sees põhiliselt Avispea meeste lood, kelle püha tegevus oli oma kodu kaitsmine punaste tegelaste ja võimumeeste eest. Tihti küsitakse, millal raamatule järg ilmub? Arvan, et enne peaks vald leidma võimaluse koguda materjal ja see raamatuna välja anda kogu valla kohta.

Metsavendade elu ja tegevus pärast sõda ei anna täit pilti vastupanuliikumisest maal. Ilma abistajateta poleks nad suutnud metsas elada. Mõne aastaga metsavendade liikumine hävitati Julgeoleku väeosade poolt. Ka Väike-Maarjasse eriprojekti alusel ehitatud kinnipidamiskoht (Pikk tn 22) jäi tühjaks. Metsavendade toetajad riskisid tegutsedes oma eluga. Nende üle pidas Julgeolek eraldi arvet. Kus vähegi võimalik, neid repressseeriti. 1949. aastal küüditati kõik kahtlusalused, eelkõige metsavendade oma pere liikmed. Venemaale Siberisse. Nagu mingis etteloe-tavas kirjas oli, et igaveseks ajaks. Aga suurem osa siiski pääses lõpuks koju tagasi. Seltsimees Stalin oma surmaga tegi meie rahvale selle teene.

Kuidas kõiki ohvreid ja nende kannatusi nüüd mäletada?

Siin-seal üle Eesti on neile püstitatud vaid mõni mälestussammas. Seda enam on tervitatav perekond Oja algatus Avispeal. Nad on oma kodus, Liivoja talus loonud mälestusmärgi „Avispea mõõk“, millega tähistatakse 2013. aastast alates igal aastal Vastupanuvõitluse päeva. Üritus leiab rohket osavõttu. Asjal on ülevallaline maine, kuna teist sellist mälestusmärki pole olemas.

Lõpetuseks kutsun kõiki üles kirja panema lugusid mineviku ja tänapäeva kohta. Selleks tuleks kontakti võtta Eesti Rahva Muuseumiga Tartus. Läheneb aasta lõpp ja avaldatakse järgmise aasta võistlustööde küsimustikud. Vabal teemal võib alati kõike kirja panna, mis hingel pakitseb.

Eesti Rahva Muuseumis juhendab korrespondente Tiina Tael, tel 735 0420, e-mail: tiina.tael@erm.ee

Eesti Rahva Muuseumi aadress on: Veski tn 32, 51014 Tartu

Kõigile head pealehakkamist soovides

ERMi korrespondent

Asael Truupõld

Jõululaadast Väike-Maarja gümnaasiumis

Järjekordne algklasside jõululaat on ajalooks saanud. 4. klassi 25 õpilast, koos heade abilistega 3.a ja 3.b klassidest said hea kogemuse kauplejatena, laada ettevalmistajatena ja kujundaja-

Laululapsed aitasid laadal jõulumeeleolu luua.

tena. Tänu lastevanematele ja noorematele õpilastele oli meil müügil palju toredaid omavalmistatud kaupu. Hästi vahva on see, et ikka jätkuvalt toob meie laadaõhtu kokku palju tuttavaid ja ka uusi müüjaid ja laadakülalisi.

Siginat-saginat oli terve maja täis, kes soovis, sai karaoket laulda, meisterdada või kohvikus maitsvaid küpsiseid

Naeratavad müüjad olid varmad laadakaupa pakkuma ja tutvustama.

nautida. Kõikides punktides tegutsenud õpilased, õpetajad ja lapsevanemad on ära teeninud suured kiidusõnad - te olite hästi tublid!

Oli tore näha, et müügilettide tagused täitusid hoogsalt ostjatega, kellele müüjad püüdlukult oma kaupa tutvustasid. Kui saalis kontsert läbi sai, ei olnudki väga palju kaupa enam müümas, kuid siiski oli võimalus soetada alles

Foto: 3 x Ly Ipsberg

jäänud kaupu soodushindadega.

Algkooli jõululaatadega alustasime 1999. aastal. Kahel esimesel aastal kogusime raha Rakvere kodutute koerte varjupaigale. Esimesel aastal otsime kogu tulu eest kaasa toitu, kuid järgmisel viisime raha, et varjupaiga töötajad

saaksid osta vajaminevaid asju. Annetust sai tulla mõlemal korral üle andma bussitais lapsi, kes olid laada õnnestumisse oma panuse andnud.

Edasi otsustasime hakata toetama

algkooliõpilaste tegemisi. Kulutasime osa laada tuludest koolis üldkasutatavatele esemetele. Kui vaatasime, et saadud tulu on üsna suur, tuli mõte algkooli taha mänguväljak rajada. Esimene koosolek toimus 2003. aastal. Esitasime mänguväljaku rajamiseks ka Hasartmängumaksu nõukogule projekti, kuid ei saanud toetust. Kuni 2004. aastani olime laada tuludest

projekti lisanud 15 410,15 krooni. Nende aastatega alustas Väike-Maarja vallavalitsus algkoolimaja taguse väljaku planeerimist, koostati haljastusplaanid ja võeti maha puid ning põõsaid. Kõige mahukam töö oli majataguse platsi asfalteerimine. Nüüdseks on vallavalitsus toetanud meid erinevate projektide abil mitmete treeningvahendite soetamisega.

Väike-Maarja algkooli õpilaste erinevate tegemiste jaoks oleme heategevuslikku raha kulutanud järgmiselt: osa tulust läheb alati uue laada ettevalmistamisele; oleme ostnud komplekti jõuluvanariideid ja kaks kotti; toetasime logopeedi- ja pikapäevarühma klassidele mängude ostmist; kahel ööbimisüritusel

toetasime erinevaid tegemisi, millest Kinobussi tellimine läks maksma 7080 krooni; taliolümpiamängude projekti raames rahastasime kõikide gümnaasiumi õpilaste sõitu Tartusse ja spordimuuseumi külastust 7000 krooniga; kutsusime ööbimisüritust läbi viima Eesti Spordimuuseumi teadurid, tases nende sõidukulu. Täname häid koostööpartnereid, kes on erinevate

annetuste läbi meid aidanud - Väike-Maarja Põllumeeste Selts, naisrühm Maarjakelluke, Pandivere Ehitus, Väike Palmiste, OÜ Joosand!

Suur, suur tänu kõikidele, kes erineval moel toetasid meie selleaastast laata! Selle jõululaada tulu tuli 610,80 eurot, millele lisasime osa eelmiste aastate jäägist ning saime muusikaklassi osta digiklaveri ja klaveritooli.

Ülejäänud summa planeerime kevadel kõikidele algkoolimaja õpilastele preemiareisi. Koht ja aeg on veel täpsustamisel.

EGNE LIIVALAID

4. klassi klassijuhataja

Väike-Maarja gümnaasiumi õpilased viisid loomade varjupaigale suure jõulukingituse

Jõuludeks jõudsid Rakveres asuvasse Virumaa kodutute loomade varjupaika õpilaste eestvedamisel kogutud annetused Väike-Maarjast.

vad ning oli tunda, et meile ollakse tänulikud. Käisime ka koertega jalutamas ning paitasime kasse. Mõne looma kurb pilk suutis meile pisaragi silma tuua.

Gümnaasiumi õpilased loomade varjupaigale tehtud jõulukingitusega.

Foto: Heili Nõgene

Väike-Maarja gümnaasiumi õpilasesinduse algatatud heategevuskampaaniaga koguti kodututele loomadele vajalikke esemeid ja toitu otse ettevõtetelt ja kauplusesse ülesseatud avalikku kogumiskasti. Kokku annetati jõulueelse nädalaga Väike-Maarjas umbes sada konservi, poolsada pakki kuivtoitu, erinevaid vorste ja maiustusi, tekke, patju ning tonn puidugraanuleid loomadele allapanuks.

Annetused viisid varjupaika esmaspäeval, 22. detsembril 15 õpilast, kes said kohapeal loomade eluoluga tutvuda. Õpilastele räägiti iga looma taustast, mis omakorda aitas mõista, miks on konkreetse looma käitumine hetkel just selline.

Õpilasesinduse president Hannamari Soidla oli tänulik varjupaigale, et need nii suure grupi noori külastajaid hea meelega vastu võtsid. „Külastuspäev oli meie jaoks eriline, sest saime aidata neid, kes tõeliselt meie abi vaja-

Emotsioon, mis tuli loomadelt, oli hindamatu ja usun, et õpilased väärtustasid iga hetke varjupaigas,“ rääkis ta.

Kampaania korraldajad tänavad kõiki inimesi, kes aitasid korjanduskasti täita, eraldi tänu kuulub ettevõtmist toetanud ettevõtetele – OÜ-le Ebavere Graanul, Pandivere L.T. OÜ-le, Vennad Vedu OÜ-le, Väike-Maarja Georgi kauplusele.

Väike-Maarja gümnaasiumi õpilasesindus võtab kindlasti tulevikuski ette midagi heategevuslikku.

Varjupaikade MTÜ Virumaa varjupaigale Rakveres aadressil Lennuki 17 ja teistele kodutute loomadega tegelevatele asutustele üle Eesti saab teha rahalisi annetusi ja viia erinevaid tarvikke asju ka omal käel.

Heili Nõgene

gümnaasiumi avalike suhete spetsialist

Väike-Maarja robotikaring näitas suurvõistlusel kõrget taset

Väike-Maarja robotikaringi võistkond nimega Tulnukad Tulevikust FLL Lõuna-Eesti poolfinaalis.

Väike-Maarja robotikaring sai laupäeval, 10. jaanuaril FIRST LEGO League (FLL) Lõuna-Eesti poolfinaalis 2. koha ja võistleb märtsis finaalis. Meeskonda kuulusid Väike-Maarja gümnaasiumist Karl-Oskar Õun, Karl Siimer, Eikki Eikinen, Mark Vainomaa, Kelly Olvi, Kaili Zirk, Richard Lätt ning Rakvere ametikoolist Gerry-Rego Lepik.

Meeskonda juhendasid robotikaringi eestvedajad Väike-Maarja õppekeskuse IV kursuse õpilane Arti Zirk koos õpetaja Velle Tarastega Koigi koolist.

Võistlus leidis aset Tartus AHHA teaduskeskuses.

9-16aastastele suunatud FIRST LEGO League võistluse käesoleva hooaja teemaks on tuleviku klassiruum. Võisteldakse robotimängus, robotidisainis, innovatiivseid õppelahendusi kirjeldavates projektides, samal ajal

õppides ka koostööd. Meeskonnad õpetavad täiskasvanutele, mil viisil lapsed õppida tahavad ja õpetamist vajavad.

Sellist robotimängu robotiplatsil mängib sel hooajal 265 000 last üle maailma 80 riigist. Eestis on 2014/2015. hooajal osalemas ligi 500 koolinoort

68 meeskonnana. Lõuna-Eesti poolfinaalis võistles 31 meeskonda kokku enam kui 200 noorega. Jaanuaris leiab

Foto: 2 x Velle Taraste

aset ka Põhja-Eesti poolfinaal ning hooaja parimad kohtuvad märtsis Eesti finaalis.

Heili Nõgene

gümnaasiumi avalike suhete spetsialist

Kiltsi kooli jõulupidu möödus „Tuhkatriinu“ ja aleksandrikoogiga

Kaks korda aastas on Kiltsi kool muinasjutulainel: komöödiateatripäeval ja vahetult enne jõule. Juba neljandat aastat järjest mängis II veerandi eelviimasel päeval kooli õpilaste ja õpetajate maha humoorika jõulunäidendi, kus oma osa oli ühiskonnakriitikal, ilusal lauluhäälel ja hinge kinni panevatel akrobaatikatrikkidel. Nagu ikka, oli kohal ka jõuluvana ja õpilased olid avanud õppekõõgi ees aasta õdusaima kohviku.

Selleaastane muinasjutuvalik oli metataseandeid otsides põnev ja tõlgendusvõimalusi pakkuv: „Tuhkatriinu“ võib sümboliseerida kodumaavaesusest välismaale õnne otsima läinud

eestlasi, olgu nende võrdkujudeks siis printsiga paariheitev Tuhkatriinu või Hawaiiile igatsev kuningapaar, ent samahästi võib see tähistada ka iga inimese isiklikke õnneotsinguid.

Koolijuhhi kaasaja trende pilkavalt ja igapäevaeluliste lausetega pikitud näidendistsenaarium pani taaskord imestades kukalt kratsima: kust tekib saja muu kohustuse kõrvalt see aeg ja loomepuhang? Kui muidu on päevad tööd täis, siis jõulueelne aeg toob tööd ka öödesse, tundub.

„Tuhkatriinu“ pakub mõtlemiseks hulga teemasid. Näiteks enesekesksed ja edevad peretütred, kes endast *selfie'sid* teevad ja lihttöölisest kasuõe peale näpuga näitavad, panevad ennastki kriitiliselt kõrvalt vaatama. Eks lihtnimene saab päriseluski nõ kõrgklassi poolt tunda alavääristavat

suhtumist. Kas ta aga leiab ka lõpuks oma õnne, nagu Tuhkatriinu leidis? Uue aasta alguses sobiks igati õelda, et loodame. Valimisedki juba koidavad ja vähemalt on oodata lubadusi.

See selleks, ega jõuluajal peagi tingimata üleliia oma pead vaevama, eriti, kui on võimalus jälgida tavatut pilti kahest pidžamasse riietunud kaklevast peretütred kehastavast õpetajast. Kulisside taga tekitasid sassis juustega magamistoa riietes õpetajad õpilastes isegi segadust. Autoriteetidest olid ühtaegu saanud unised tütarlapsed. Aga selline see jõulu aeg juba kord on: ta annab võimaluse ümber kehastuda ja koolitükkide ning hinnete asemel

heita pilk ootusärevalt jõuluvana, kes nõuab salmid ja laulud sisse kõigilt võrdselt, nii suurtelt kui väikestelt. Õnneks said kõik lisaks kingitusele ka kenasti kiita.

Tore on vahel mõelda, et elu ongi nagu muinasjutt: seal on tuhkatriinulikku tööügamist, ebavõrdset kohtlemist, unistusi, pettumusi, kadedust ja see lõppeb õnnelikult. Loodetavasti kostitab elu meid selgi aastal mõne magusa palaga, võib-olla isegi nii magusaga nagu isevalmistatud imehea aleksandrikook, mida pärast jõulunäidendit õdusas õpilaskohvikus maitsta sai. Tulgu see uus aasta meile kõigile hea.

Mari-Vivian Laht

Kiltsi kooli emakeele õpetaja
Foto: 2 x Merje Leemets

Detsembrikuu Simuna koolis

Detsembrikuu möödus Simuna koolis nagu kõigis teisteski õppeasutustes jõuluootuse tähe all. Esmaspäeviti tähistasime advendihommikuid, küünlade süütamise ja õpilaste meeleolukate

esinemistega.

5. detsembril toimus rahvamajas Simuna kihelkonnakoolide kirjutiste võistluse „Muinasjutt elab minus endes“ lõputseremoonia.

Simuna kooli meeleoluka jõulupeo „Ma olen sind kusagil näinud“ žürii koosseisus: Jõuluvana, Karupoeg Puhh ja Kängu Ruu.

Esinevad Entel-Tenteli laululapsed ja onu Kalmer.

Esineb Kihnu Virve pereansambel. Foto: 3 x Certu Põldmaa

9. detsembril käisid külas Simuna head sõbrad Soomemaalt, Raija ja Ami, kes õpetasid lastele Petlemma tähe meisterdamist. Sinna juurde käis ka lugu ja illustreeriv materjal.

11. detsembril käisid lasteaialapsed Laekvere Rahva Maja poolt korraldatud jõulumaal.

ja 2.-5. klassi õpilased osalesid Rakveres Jõuluvõistlustel.

12. detsembril käis õpetaja Eve Põldmaa oma 5. klassiga matkal Endla rabas. Matk oli RMK poolt väga hästi korraldatud ja andis õpilastele nii mõndagi uut. Siinkohal tänud Jonete isale, Margo Visnapuule, kes aitas transpordiga ja oli ka lökkemeistriks.

13. detsembril osalesid Timo ja Mona Seppern maakondlikul geograafiaolümpiaadil. Juhendajaks õpetaja Elle Alber.

16. detsembril külastasid lasteaiaga algklasside õpilased Rakvere teatri jõuluühtendust.

18. detsembril pidasime rahvamajas lustlikku jõulupidu. Õpilased, õpetajad ja koolitöötajad – kõik said võimaluse laul üles astuda ja oma andeid kohalikule rahvale näidata.

Pärast esinemisi ja jõuluvana käest kingi saamist oli võimalus aega veeta ja keha kinnitada 4. klassi kohvikus ning osaleda õnneloosis. Võitis iga loos. Loosi müügist saadud tulu läheb Simuna kooli maskoti valmistamiseks.

Suur tänu õpetajatele, õpilastele, lastevanematele ja hoolekogu liikmetele, kes aitasid kaasa peo õnnestumisele.

19. detsembril tähistasime õppeveerandi viimast päeva ja ees ootavaid pühi piduliku hommikusöögiga. Meeleolu loomiseks lugesid õpilased ja õpetajad jõululuuletusi. Pärast läksid lapsed vaheajale ning õpetajad ja kooli juhtkond saatsid ilmataadile palvekirja, kus paluti Eestimaale ja eriti Simunas- se parajalt külmakraade ning kohevat lund.

Kaja Põldmaa

Simuna kooli direktor

Liivateraapia

Liivateraapia juured ulatuvad analüütilisse psühholoogiasse ning töösse sümbolitega. Meetodile pani aluse jungiaanlik terapeut Dora Kalff eelmise sajandi 50ndatel ning 60ndatel aastatel. Liivateraapia abil saab liivakasti kompositsioone luues iseenast mõista ja leida.

Enim on liivateraapiast kasu töös lastega, sest väikesed inimesed ei suuda tihti oma muresid sõnadesse panna, kuid teraapiat kasutatakse samamoodi täiskasvanutega. Liivateraapia näeb välja nii, et ruumis on kaks kindlate mõõtudega liivakasti, mille põhi ja küljed on värvitud siniseks. Inimene valib, kas soovib kasutada kuiva liiva või märga, teha oma liivatööd paralleelselt ühes või kahes liivakastis ning mis figuure ta seejuures kasutab. Peale kahe liivakasti on ruumis ka riulid miniatuuridega, kes või mis esindavad erinevaid kategooriaid – inimesed, loomad, taimed, masinad, tööriistad, loodus, söögiriistad, mööbel, muinasjutukangelased, kivid jne. Liivateraapia kestus on igal konkreetsel juhul erinev ja seda võib kasutada nii põhiteraapiana kui kombineerides verbaalse tööga.

Kineetiline liiv pakub toredat meelelahutust ja lõõgastust, sobib hüperaktiivsetele või autismiga lastele. Eriline lisand muudab liiva pehmeks ja kohevaks, annab talle aeglase voolavuse ja liikuvuse. Liivaga mängimine on lummav ja maagiline kogemus, mis rahustab nii lapsi kui täiskasvanuid. Liiv ei määri, ei kuiva, muudab kergesti kuju. On hügieeniline, ebasoodus bakterite ja hallituse paljunemiseks. Soovitatav lastele alates 3. eluaastast. Koostis: 98% liiva, 2% mittetoksilist polümeeri, mis annab massile plastilisuse.

Larissa Käbin on teinud kursusetöö kineetilise liiva kasutamisest teraapias, mis sobib nii lastele kui täiskasvanutele.

29. jaanuaril kell 17.00 jagab Larissa Käbin liivateraapia-alaseid teadmisi Väike-Maarja raamatukogus.

Tule, kuula ja avasta uus maailm!

Irma Raatma

Gümnaasiumi vilistlaskogu koguneb 31. jaanuaril Väike-Maarja gümnaasiumi vilistlaskogu koguneb laupäeval, 31. jaanuaril kell 13.00 gümnaasiumi peamajas.

Koosoleku põhiteemaks on vilistlaskogu panus kohaliku kooliellu.

Oodatud on kõik vilistlaskogu vanad ja uued liikmed ning head mõtted.

Info:

Raimo Maasik

Vilistlaskogu esimees

Tel 514 5548

Väike-Maarja raamatukogus

29.01 kell 17⁰⁰

Larissa Käbini
loeng

Liivateraapia plastliiva e. kineetilise liiva abil

Liivateraapia lahendab paljud psühholoogilised probleemid

Kutsume kõiki huvilisi, eriti väikelaste vanemaid

Rennenkampffide järeltulijad hoiavad Vaoga sidet

Eelmise aasta juulikuus oli siinkandis külaskäigul Vao Rennenkampffide järeltulija Peter Henning – Vao mõisa viimase omaniku Carl August von Rennenkampffi tütrepoeg Taanist. Peter Henning on Eestit külastanud juba palju kordi, ta on meie eluga hästi kursis ja tal on tekkinud head sidemed mitmete siinsete peredega.

1980ndate aastate lõpul ja 1990ndate aastate algul aitas ta omalt poolt tõhusalt kaasa siinse elu edenemisele. Eesti taasiseseisvumise algusaial koraldas ta Taani Demokraatiafondi toel

õppimas. Külastati Jaan Miglaid, Bruno Münterit ja Peeter Järvamäge. Peeter Henning sai talumeestelt kinnitust, et neil oli tookordsest Taani-reisist palju kasu ning nad said reisilt motivatsiooni ja julgust tollal oma talupidamisega alustamiseks, samuti oskusi selle toimivana hoidmiseks ja arendamiseks. See tõdemus läks Peter Henningule nüüd, ka üle 20 aasta hiljem, väga korda.

80aastase vanahärrana on väga tegus ja hakkaja. Varasemalt kogu Eesti oma Toyota mikrobussiga läbi ränna-

Peter Henning endise Vao mõisa viinavabriku juures 2014. aasta suvel.
Foto: Janis Tobreluts.

Vao kandi rahvale kaks tutvumisreisi Taani Helsinge kommuuni. Reaside peamine eesmärk oli võimaldada lähemalt tutvuda, kuidas on kohalik elu korraldatud Taanis – kuidas seal toimivad talud, väikeettevõtlus, kuidas elavad külakogukonnad, kuidas on üles ehitatud omavalitsussüsteem jne.

Soojad suhted kujunesid tol ajal ka Peter Henningu kolleegide Leif Degnboli ja Niels Strandsbjergiga, kes aitasid siitkandi rahva koolitusreisidele Taanis asjalikku sisu luua.

nud Henning käis selgi korral Eestis oma autoga: Taanist laevaga Poola, sealt Eestisse ja sama teed pidi tagasi. Reis kestis päris mitu nädalat.

Peter Henning on jaganud kohalikele ajaloouurijatele hindamatut materjali nii baltisakslastest von Rennenkampffide perekonna kui ka kuni 1939. aastani nende valduses olnud Vao mõisa ning mõisaaegse elu ja töö kohta Vaos ja selle lähiümbruses. Osa sellest rikkalikust materjalist on eksponeeritud 1986. aastal restaureeritud

Peter Henning end reisi jätkamisele asutamas. Foto: Ilve Tobreluts

Möödunud suvel oligi Peter Henning Eesti-reisil koos Niels Strandsbjergiga. Koos käisid nad siin ka 1990ndate aastate algul ning nüüd külastasid nad Eestis samu kohti, kus olid aastate eest koos olnud – Hiiumaal Kärclas, Pärnus ja meie kandis ning uudistasid, kuidas elu Eestis on aastatega muutunud.

Seekordsel Eesti reisil tundis Peter Henning erilist huvi selle talunike seltskonna vastu, kes siitkandist käis 1992. a suvel tema organiseerimisel Taanis demokraatlikku elukorraldust

Vao tornlinnuses, osa aga ootab veel avaldamist, vahest kunagi edaspidi ka trükisena.

Peter Henningul oli sel korral kaasas väga huvitav kogu ajaleheväljalõigetest, mida ta aastate jooksul on Taani ajalehtedes Eesti kohta avaldatust leidnud. Seegi näitab, et oma varases lapsepõlves mitmel aastal Vao mõisas elanud Peter Henningul on Eestis toimuv väga südamelähedane.

Ilve Tobreluts

Kuidas edeneb külade ajaloo uurimine Vaos?

Kõigepealt nimevahetustest

Vao mõisa maadel olid Eesti ajal külad: Vao, Mõisamaa, Imakaevu, Veski-küla, Uuemõisa ja Risu. Mõisasüdame ümber tekkinud asundustalude kogumit nimetati Vao asunduseks. Varasematel aegadel on ka Sootaguse ja Vors-ti külad kuulunud Vao mõisa alla. 1949. a sattusid Mõismaa küla talud Kaarma külasse moodustatud Kiire kolhoosi. Risu ja Uuemõisa külasse tehti Julguse nimeline kolhoos. Vao, Imakaevu, Vesiküla ja Vao asunduse talud-pered koondati kolhoosi Sirp ja Vasar.

Praegu on Mõisamaa küla ja Vao asunduse mäepoolsed maad Ebavere küla all. Risu ja Uuemõisa raudteetageused maad moodustavad Uuemõisa küla. Risu küla äärmise, Maasi talu maad on koguni Raigu küla koosseisus. Vao mõisasüda - sovhoosi/kolhoosi keskus ja Vao, Imakaevu ning Vesiküla kannavad nüüd ühist, vana ja väarikat, Vao küla nime.

Mis on tehtud, teoksil, kavas

Vao põlisküla kohta on aastatel 2010-2013 koostatud ajaloolised ülevaated ja kaardid. Neis on käsitatud talude ja perede lugu päriseksootimisest (1885) kuni kolhoosideni ja põgusalt kaasajani välja. Vao küla lood on internetis Väike-Maarja muuseumi ja põllumeeste seltsi kodulehel ka vaa-deldavad.

Vao asunduse, Vesiküla, Uuemõisa ja suurem osa Risu küla taludest on asundustalud, mis moodustati 1919. a maareformi käigus Vao mõisalt võoran-datud maadele.

Vabadussõja ajal lubati sõjast osavõtnutele maad. Nii ka tehti. Elisjärjekorras said maad Vabadusristi kavalerid, vigastatud sõdurid, langenud sõdurite perekonnad, mõisatöölised ja viimasena kõik soovijad. Maa anti mitte omandiks vaid pärandatavale põlisrendile. 1924. aastaks jõuti maad mõõdistada, talud kruntida ja kaardile kanda ning rendilepingud sõlmida. Kui asundustalu maale jäi mõisa ajal ehitatud hoone, kohustati lepingus teda osa hoonet edasi rentima teistele maa-kasutajatele. Alates 1926. a võimaldati renditud maa riigilt välja osta. Iga talu kohta koostati kirjeldusleht, kuhu mär-giti maa suurus ja väärtus ning ka omaniku poolt rajatud hooned. Ostuhind määrati kulla alusel mitmekordselt alla turuhinna. Välja maksta tuli 55 a jook-sul.

Sellekohased asundustalude toimi-kud on Riigiarhiivis Tallinnas Madara 24. Vao mõisast eraldatud renditalude toimikud on tunnusega ERA.63.19.10733 jne kuni ERA.63.19.10831. Vao asun-dustalude plaan M 1:5000 on tekstiilki-lel tunnusega ERA.62.28.23999.

Madis Michelson saatis mulle e-postiga Kiltsi kaardilossi virtuaalsest kaardipangast Vao mõisa asundusta-lude digitaalse kaardi. See kaart on koostatud maareformi käigus aastatel 1923-1926. Kaardilt on näha kõikide asutatud talude piirid. Kaart on hästi navigeeritav ja vajalikku kohta suuren-dades saab näha, milliste talude piiri-desse jäid mõisaaegsed majad. Suu-remale osale asundustaludest tuli aga kõik majapidamiseks vajalikud hooned

ise ehitada.

Maaomandist

Esimesed kirjalikud teated maa omandiõigusest Vaos pärinevad aastast 1286, mil Taani kuningas Erik Men-ved läänistas Johannes, Jordanus ja Henricus da Wackele nende isale kuu-lunud mõisa. Wacked võisid olla põlv-nenud kohalikest ülikutest. Edasi kuu-lus Vao (saksa keeles Wack) mõis mit-mele balti-saksa perekonnale, viimati von Rennenkampffidele. Aastatel 1885-1895 müüsid nad 31 renditalu päriseks ja pärandatavaks. 1919. a maareformiga moodustati Vao mõisalt võõrandatud maadele üle 70 asundustalu. Mõisa-südame ümbruse paremad põllumaad jäid-said Rennenkampffide perekonna valdusesse. Perekonna ümberasumise järel Saksamaale sai nende maadest 1939. a Vao riigimõis. 1949. a võeti ta-lud kolhoosi. 1990.-tel anti maa tagasi endiste omanike pärijatele. Praeguseks on valdav osa põllumaast koondunud OÜ Vao Agro valdusesse. Kontakti endiste omanike järglastega (kellelt maa osteti või renditi) vahendas põldude praeguse pidaja OÜ Vao Agro tegevjuht Meelis Robam. Tema abiga saime arhiivide dokumentidest teha ka vajalikke koopiaid.

Maadevahetusest

Uuemõisa küla Krõbestiku nr 32 asundustalu anti Vabadussõjast osa võtnud Jakob Martensile Mõisamaa külast Soo talust (oli olnud kindral Aleksander Tõnissoni staabis kirju-taja). 1924. a vahetas Jakob Martens Krõbestiku talu samuti Vabadussõjast osa võtnud Taani vabatahtlikule Otto Klingemannile antud Oja nr 28 talu-ga Uuemõisa karjamõisa maadel. Et Otto Klingemann ei ole astunud Ees-ti kodanikuks pole tal võimalik saada maale põlise pidamise õigust ja osta asundustalu soodushinnaga. Ta on ka maalt lahkunud. Vallavanema soovitu-sel võttis 1925. a riigi renditalu nr 32 lepingu üle minu onu Hermann Tan-neberg. Ta võttis enda kanda Otto Klin-gemanni võla riigile (ehitusmaterjalide ostulaen) ja ehitas tallu tootmishoo-ne 32x9m (tall, küün ja ajutine elamu ühe katuse all). 1932. a läks nüüd juba Lõokese nime kandev A-32 renditalu kasutuse õigus poolte soovil üle minu isale Heinrich Tombergile. Samal aas-tal ostis isa riigilt talu (25,79 ha) välja 2099,28 kr eest 35 aastase järelmaksu-ga. 1994. a tagastati Lõokese maaüksus minule. Hoone on hävinud, põldu harib Vao Agro rendilepingu alusel.

Selgemaks said hõimused

Johannes Ehastuga olime kooliven-nad Väike-Maarja keskkoolis. Mina lõ-petasin 1949, tema 1951. Ta oli pikka aega Vao sovhoosi direktor ja kolhoo-si agronoom. Uuesti puutusime kokku kolhoosi lammutamise ajal. Nüüd sel-gus, et oleme ka hõimlased. Juhan elab Uuemõisa külas Kungla talus. Juhani abikaasa Õie on Kungla talu pärija. Õie vanaema oli Liine Burk Vao külast. Minu vanatädi Anna Tanneberg oli abi-elus Kaarel Burgiga. Nende poeg Juhan oli tsaarajal Venemaal mõisavalitseja. Anti Burk renoveerib praegu Vao külas

Õbediku-Tengo rehielamut ja harib esi-vanematelt päritud Viispara talu põldu. Oleme ka temaga hõimlased.

Saime juurde uusi sugulasi

Vao küla Salla talu perepoja Lem-bit Juhkami vanaema oli minu vanaisa Mart Tombergi õde Mari Juhani talust. Sõja ajal käisime Lembituga koos kar-jas. Kumbki oma talu loomadega aga kordamööda Salla ja Juhani talu met-sas. Küla ajaloo uurimine viis mind kokku Lembitu tütre Marika Kümniku-ga. Praegu on tal Väike-Maarjas oma firma „Marika Käsitöö OÜ“ ja kauplus Liilia. Marika on üles kasvatanud seit-se last. Noorim tütar Marianne õpib Väike-Maarja gümnaasiumis, järgmine Maret Tartu ülikoolis. Poeg Tanel on Kiltsi koolis õpetaja ja õpib magistran-tuuris jne, jne.

Risu küla Maasi talu pärija Eva Lito-rell sattus sõjapõgenikuna Rootsi. Oli Göteborgis kooliõpetaja, praegu elab Hiiumaal Suuremõisas. Sugulased ole-me minu emapoolse suguvõsa Tanne-bergide kaudu.

1939. a põllumajandusloendus

Kui kaugele on jõudnud asundusta-lude areng esimese paarikümne aasta jooksul selgub 1939. a põllumajan-dusloenduse andmetest. Loenduse lehtedel on andmed iga talu inimes-te, loomade, hoonete, inventari jne kohta. Riigiarhiivis Tallinnas on 1939. a põllumajandusloenduse lehed kogu valla kohta 7-s toimikus ühise nime-tuse all „Talundilehed ja kokkuvõt-ted Vao valla talundite kohta“ külasid eraldi välja toomata. Selgus, et Vao, Vesiküla ja Uuemõisa asundustalude loendilehed on arhivaalis tunnuse-ga ERA.1831.1.3926. Risu küla talu-de loenduse lehed on aga sattunud Kiltsi mõisa külade hulka – arhivaali ERA.1831.1.3929. Äntu, Kaarma on toimikus ERA.1831.1.3924; Triigi, Uni-küla – ERA.1831.1.3925; Väike-Maarja, Pandivere –ERA.1831.1.3927; Porkuni – ERA.1831.1.3928; Sauevälja, Põdrangu – ERA.1831.1.3930.

Nüüd saab talu ajaloo kirjeldusesse lisada andmed maa saamisest 1919. a kuni aastani 1939. Lisada tuleks Rakve-re arhiivist andmed taludest kolhoosi läinud inimeste ja vara kohta. Edasi tuleks iga talu kohta koostada küsitlus-te alusel talupere lugu kuni kaasajani välja.

Koduküla ajaloo vastu huvi tundvate inimeste kaudu oleme leidnud kontakti mitmete endiste omanike järeltulijate-ga. Mõneltki on saadud telefoni teel ja e-postiga täiendavaid andmeid koduta-lu ja perekonna edasise käekäigu kohta.

Tasapisi täienevad Vao mõisa ja külade ning talude lood, mis omakor-da moodustavad andmebaasi **Väike-Maarja valla agraar-ajaloolise kaardi** koostamiseks.

Lõõgem kaasa! Paneme kirja oma pere ja küla loo!

Eino Tomberg

Suvel Vao külas Selja talus, talvel Lasnamäel
27.11.2014

Filmiõhtud Väike-Maarja seltsimajas

30. jaanuaril kell 14.00 lastefilm „Pettson ja Findus – väike tüütus, suur sõprus“

Vanataat Pettson elab väikeses punases majas ja veedab oma aega puude lõhkumise ja igasugu veidrate tegevustega, töötab oma leiutiste kallal, käib kalal ja hoolitseb oma tibude eest. Ühel päeval kingib naabrinaine Beda, kes kõige eest alati südamlikult hoolitseb, Pettsonile pisikese kassipoja, et vanal mehel natukene seltsi oleks. Pettson paneb talle nimeks Findus.

Kategooria: animafilm, žanr: perefilm

Režissöör: Ali Samadi Ahadi

Levitaja: Estinifilm

Pikkus: 86 min, pilet 0,50 eurot

11. veebruaril kell 19.00 „Kirsitubakas“

17. aastasel väikelinna tüdrukul Laural on kohutavalt igav. Ema käib närvidele, omanused kutid on nõmedad ja kõik meelelahutused tunduvad lapsikud. Ühel päeval tassib Laura energiline sõbranna Merit ta kaasa rabamatkale, mida korraldab keskealine loodusehunt Joosep. Algu on kõike muud kui paljutõotav: kinnise loomuga tüdruku suhted pingestuvad kiirelt kompleksivabalt käituva Joosepiga, kes üritab matkaseltskonnale muljet avaldada oma maalähedase stiili ja kentsakate rituaalidega. Matka edenedes avastab Laura eneselegi ootamatult, et Joosepi karune sarm paneb tal vere kiiremini pulbitsema. Rännak tüürib aga vääramatult lõpu poole ning Laural tuleb leida selgust, kas suhe endast vanema mehega on vaid vahepala naiseks kujunemise kurvilisel teel või on tegemist elu esimese päris armastusega.

Kategooria: mängufilm, žanr: draama

Režissöör: Andres Maimik, Katrin Maimik

Levitaja: Kuukulgur

Pikkus: 93 min, pilet 2 ja 3 eurot

25. veebruaril kell 19.00 ajalooline film “1944”

Elmo Nüganeni uus mängufilm käsitleb 1944. aasta sõjasündmusi Eestis. Tegevus hargneb Sinimägede lahingutest juulis kuni Sõrve sääre vallutamiseni Punaarmee poolt novembri lõpus. Sõda näidatakse mõlema osapoole – Saksa armees ja Punaväes sõdivate eestlaste silme läbi. Valikuid tuleb langetada mitte ainult sõduritel, vaid ka nende lähedastel.

Režissöör Elmo Nüganen, stsenaarist Leo Kunnas, operaatorid Rein Kotov ja Mart Taniel, kunstnik Kalju Kivi, monteerija Tambet Tasuja, produtsent Kristian Taska. Osades: Kristjan Üksküla, Kaspar Velberg, Maiken Schmidt, Hendrik Kalmet, Karl-Andreas Kalmet, Priit Pius, Märt Pius, Hendrik Toompere Juunior, Gert Raudsep, Mait Malmsten, Peeter Tammearu, Ain Mäeots, Rain Simmul, Kristjan Sarv, Ivo Uukkivi, Andero Ermel ja teised.

Tootjad: Taska Film ja MRP Matila Röhr Productions (Soome)

Film on valminud Eesti Filmiinstituudi, Kaitseministeeriumi, Kaitseväe, Eesti Kultuurkapitali ja erakapitali toel.

Pilet 2 ja 3 eurot

27. veebruaril kell 14.00 lastefilm „Bamse ja röövlite linn“

Bamse, Väike Hüplik ja Shellman peavad päästma Vanaema Rebane Reynardi käest. Reynard ja tema röövlilande röövisid Vanaema ära, et ta ei saaks Bamsele äiksemett teha – see on selline mesi, mis teeb Bamsest maailma kõige tugevama karu. Bamse ja tema sõbrad asuvad väga ohtlikule teekonnale Röövlite linna läbi paharetide metsa. Bamse ja röövlite linn on seiklusfilm sõprusest ja sellest, kui kergesti võib keegi nurjatuks muutuda, kui ta sõprade ringist välja jäetakse.

Kategooria: animafilm, žanr: perefilm

Režissöör: Christian Ryhnenius

Levitaja: Estinifilm

Pikkus: 66 min, pilet 0,50 eurot

Sündmuste kalender

20. jaanuarist kuni 16. veebruarini on Väike-Maarja raamatukogus foto-näitus „AASTA AKNAST.“ Autorid: Tiina Kriisa ja Lea Lehtmetes Lääne-Virumaa Keskraamatukogust. Info: Irma Raatma, tel 325 5034

24. jaanuaril kell 10.00-18.00 tree-ningpäev Väike-Maarja mudelihallis. Info: Bruno Vaher, tel 501 1508

24. jaanuaril kell 15.00 kohtuvad Simuna spordihoones Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste esiliiga X voorus Simuna Ivax ja Revin Grupp. Info: Hillar Kasu, tel 524 8658

28. jaanuaril kell 18.00 valla meistrivõistlused koroonas, III etapp Triigi spordihoones. Info: Maili Tannbaum, tel 5194 8737

29. jaanuaril kell 17.00 Larissa Käbini loeng „Liivateraapia plastliiva e kineetilise liiva abil“ Väike-Maarja raamatukogus. Info: Irma Raatma, tel 325 5034

30. jaanuaril kell 14.00 linastub Väike-Maarja seltsimajas lastele film „Pettson ja Findus – väike tüütus, suur sõprus“. Pilet 0,50 eurot. Info: seltsimaja, tel 326 1837, 5302 4437

31. jaanuaril kell 17.00 kohtuvad Simuna spordihoones Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste esiliiga XI voorus Määri ja Simuna Ivax. Info: Hillar Kasu, tel 524 8658

31. jaanuaril ja 1. veebruaril Väike-Maarja spordihoones VI Maahel maadlusturniir vabamaadluses. Info: Jane Kool, tel 518 4071

1. veebruaril kell 12.00 Simuna rahvamajas keskpäevakohvik. Küünlapäev. Info: Auli Kadastik, tel 323 7217

2. veebruaril kell 12.00 Tartu rahulepingu 94. aastapäeva tähistamine Väike-Maarja Vabadussõja mälestussamba juures. Info: Aare Treial: tel 506 5421

2. ja 9. veebruaril kell 18.30 valla meistrivõistlused laskmises (püstolivõistlus, päev vabal valikul) õppekeskuse lasketiirus. Info: Jaanus Raidlo, tel 527 3846

5. veebruaril kell 17.00 alustab Väike-Maarja seltsimajas tööd Peredega pusimise ring Kristel Lehtme-Kitse juhendamisel. Osalustasu 1 euro. Info: seltsimaja, tel 326 1837, 5302 4437

7. veebruaril kell 10.00 Eesti karikavõistluste V etapp bagidele Väike-Maarja mudelihallis. Info: Bruno Vaher, tel 501 1508

7. veebruaril kell 11.00 valla meistrivõistlused võrkpallis Väike-Maarja spordihoones. Info: Tarmo Rebane, tel 506 2039

7. veebruaril kell 15.00 kohtuvad

Simuna spordihoones Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste esiliiga XIII voorus Simuna Ivax ja Rakvere Tööriistamarket. Info: Hillar Kasu, tel 524 8658

7. veebruaril kell 17.00 kohtuvad Simuna spordihoones Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste esiliiga XIII voorus Määri ja SK KNT. Info: Hillar Kasu, tel 524 8658

8. veebruaril kell 13.00 eakate klubi Härmalõng Väike-Maarja seltsimajas. Esinejad Kiltsist ja Tamsalust. Pilet 2 eurot. Info: seltsimaja, tel 326 1837, 5302 4437

8. veebruaril kell 15.00 kohtuvad Simuna spordihoones Lääne-Virumaa korvpallivõistluste meistriliiga XI voorus Simuna Spordiklubi ja RLV Massive. Info: Hillar Kasu, tel 524 8658

10. veebruaril kell 18.00 valla meistrivõistlused sulgpallis, II etapp Triigi spordihoones. Info: Väino Stoltzen, tel 5698 2661

11. veebruaril kell 19.00 linastub Väike-Maarja seltsimajas film „Kirsitubakas“. Pääse 2 ja 3 eurot. Info: seltsimaja, tel 326 1837, 5302 4437

14. veebruaril kell 10.00 klubi- võistluste IV etapp SC mudelitele Väike-Maarja mudelihallis. Info: Bruno Vaher, tel 501 1508

14. veebruaril kell 15.00 kohtuvad Simuna spordihoones Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste esiliiga XIV voorus Simuna Ivax ja Muuga. Info: Hillar Kasu, tel 524 8658

14. veebruaril kell 17.00 kohtuvad Simuna spordihoones Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste esiliiga XIV voorus Määri ja Revin Grupp. Info: Hillar Kasu, tel 524 8658

14. veebruaril kell 19.00 sõbrapidu Simuna rahvamajas. Tantsuks mängib ansambel DOLORES. Pääse eelmüügis 5 eurot. Info: Auli Kadastik, tel 323 7217

16. veebruaril kell 18.00 valla meistrivõistlused mälumängus, III etapp Simuna rahvamajas. Info: Ivar Lass, tel 5396 1167

17. veebruaril vastlapäeva tähistamine Ebavere tervisespordikeskuses. Info: Jane Kool, tel 518 4071

19. veebruaril kell 19.00 kohtuvad Väike-Maarja spordihoones Lääne-Virumaa korvpallivõistluste meistriliiga XII voorus Väike-Maarja Päästekool ja RLV Massive. Info: Jane Kool, tel 518 4071

20. veebruaril valla meistrivõistlused suusatamises noorte Ebavere tervisespordikeskuses. Korraldab RK Ebavere Suusaklubi.

21. veebruaril kell 10.00-18.00 treeningpäev Väike-Maarja mudelihal-

lis. Info: Bruno Vaher, tel 501 1508

21. veebruaril kell 15.00 kohtuvad Simuna spordihoones Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste esiliiga XV voorus Simuna Ivax ja Vinni Tammed. Info: Hillar Kasu, tel 524 8658

21. veebruaril kell 17.00 kohtuvad Simuna spordihoones Lääne-Virumaa korvpallivõistluste meistriliiga XII voorus Simuna Spordiklubi ja Sportkunda. Info: Hillar Kasu, tel 524 8658

22. veebruaril valla meistrivõistlused täiskasvanutele Ebavere tervisespordikeskuses. Korraldab RK Ebavere Suusaklubi.

23. veebruaril kell 12.00 Vabadussõjas langenute mälestamine Simuna mälestussamba juures, **kell 12.30** – Eesti Vabariigi 97. aastapäeva tähistamine Simuna rahvamajas. Info: Auli Kadastik, tel 323 7217

23. veebruaril kell 12.00 Väike-Maarja gümnaasiumi 1.-12. klassi õpilaste mälestushetked Väike-Maarja Vabadussõja mälestussamba juures. Info: Helina Lükk, tel 5682 2211

24. veebruaril kell 12.00 mälestushetked Väike-Maarja Vabadussõja mälestussamba juures, **kell 12.30** Eesti Vabariigi 97. aastapäeva kontsert-aktus Väike-Maarja seltsimajas. Info: Aare Treial, tel 506 5421

25. veebruaril kell 19.00 linastub Väike-Maarja seltsimajas ajalooline film “1944”. Pääse 2 ja 3 eurot. Info: seltsimaja, tel 326 1837, 5302 4437

26. veebruaril kell 15.00 Ott Arderi lasteluule lugemine Väike-Maarja raamatukogus. Info: Irma Raatma, tel 325 5034

26. veebruaril kell 19.00 kohtuvad Simuna spordihoones Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste esiliiga XVI voorus Simuna Artiston ja Simuna Ivax. Info: Hillar Kasu, tel 524 8658

27. veebruaril kell 14.00 linastub Väike-Maarja seltsimajas lastele film “Bamse ja röövlite linn”. Pääse 0,50 eurot. Info: seltsimaja, tel 326 1837, 5302 443

28. veebruaril Eesti meistrivõistlused sisesõudmises Väike-Maarja spordihoones. Info: Ants Einsalu, tel 529 4245

28. veebruaril kell 17.00 kohtuvad Simuna spordihoones Lääne-Virumaa korvpallimeistrivõistluste esiliiga XVI voorus Määri ja Rakvere Tööriistamarket. Info: Hillar Kasu, tel 524 8658

28. veebruarist – 1. märtsini Eesti valdade talimängud Tahkurannas. Info: Jane Kool, tel 518 4071

Väike-Maarja seltsimaja kutsub tantsukursustele

Seltskonnatantsu algkursus ja jätkukursus edasijõudnutele. Esimene kohtumine 2. veebruaril kell 17.00 Väike-Maarja seltsimaja saalis.

Algkursus koosneb 9 x 90 minutilistest õppekordadest. Alkursusel õpitakse järgmiste tantsude põhielemente: aeglane valss, viini valss, foxtrot, quickstep, samba, rumba, rock, jaive.

Kursusel valitakse õpitempo vastavalt grupi tugevusele ning oluliseks peetakse ka oskuste praktiseerimist. Kursuse sihtgrupp võiks olla keskkooliealised või vanemad. Soovi korral võime erandina kaasata ka huvilisi põhikooli lõpuklassidest.

Kursuse maksumus ühele inimesele on 45 eurot.

Jätkukursus koosneb samuti 9x90 minutilistest õppekordadest. Juurde õpitakse uusi tantsusamme juba omandatud tantsudes ning samuti tango ja cha-cha-cha põhielemente.

Kursuse maksumus on samuti 45 eurot.

Kursuste aeg:

Esmaspäeviti kell 17.00-18.30 1. grupp, vajadusel kell 18.30-20.00 ka 2. grupp.

Huvi olemasolul võiksime alustada juba 2. veebruaril.

Timo Alavere

Vertiigo Tantsuõpetus

tel 5908 4373

www.vertiigo.ee

Kalev Pärtelpoeg

tel 326 1837

seltsimaja@v-maarja.ee

Seltsimaja pakub uuel aastal lastele rohkem tegevust

Alanud aastal lisandub seltsimaja tegevustesse peredega pusimise ring, kuhu oodatakse tegutsema eelkooliealisi ja algklasside lapsi ühes emade-isade vanaemade-vanaisadega vanema õe-vennaga.

Saame kokku ühe kuu kahe neljapäeva õhtul, veedame lõbusa tunni laulu, tantsu ja mängu saatel ning meisterdame alati midagi teemakohast. Kergelt pärimusringi hõngulised kokkusaamised keskenduvad peamiselt erinevatele tähtpäevadele ja vastavatele kommetele.

Kord kuus saavad toimuma ka perepeod, kuhu kaasatakse huvitavaid külalisi oma vahvate etteastete ja tegevustega.

Ringi juhendaja Kristel Lehtme-Kits ootab seltsimajja esimest korda väikeseid ja suuri huvilisi ühiselt lustima 5. veebruaril kell 17. 00.

Lisaks mängulisemale poolele räägime pere aastaringist ning meisterdame ajamasinat. Materjalide kulude katteks osalustasu 1 euro.

30. jaanuaril kell 14.00 alustab tegevust laste KINO.

Kalev Pärtelpoeg

seltsimaja juhataja

Tel: 326 1837, 5302 4437

e-mail: seltsimaja@v-maarja.ee

Lurichi monumendi skulptuurne osa sai pronksi valatud!

30. detsembril saabus Väike-Maarjasse Lurichi mälestussamba pronksist osa. Skulptor Lembit Palmi modelleeritud Lurichi kuju valas pronksi Tartu firma OÜ Tormis Disain.

Skulptor Lembit Palm oli ka ise Väike-Maarjas vallavanem Indrek Kesküla kõrval Lurichi kuju vastu võtmas. Lembit Palmi sõnul jälgisid nad südamevärinal kuju transportiasendist lahti pakkimist. Ja siis oli põhjust rahuloluks – OÜ Tormis Disain töö on igati õnnestunud.

Mälestussamba skulptuurse osa valmimisega on Lurichi mälestussamba püstitamisega jõutud poolele teele. 2015. aastal keskendutakse mo-

Valla majandusosakonna mehed on ametis pronksist Lurichi kuju paigutamiseks sobiva koha ja asendi leidmisega. Foto: Ilve Tobreluts

Legend aarse Georg Lurichi mälestussammas on plaanis avada Väike-Maarja keskväljakul tema 140. sünniaastapäeval, 22. aprillil 2016. aastal.

Ilve Tobreluts

Vaido Rego juhitud Eesti U16 poiste korvpallikoondis alustas aastat turniirivõiduga

Tallinnas Audentese spordikoolis toimus jaanuari esimestel päevadel üheteistkümnendat korda kolmepäevane korvpallivõistlus **Baltic Sea Basketball Cup**. Osalesid Rootsi, Soome, Läti ja Eesti nii poiste kui tüdrukute U16 ja U18 noortekoondised.

Eesti U16 poiste koondise ridades mängis peatreener Vaido Rego juhendamisel ka kolm Väike-Maarja korvpallipoissi: Sten Saaremäel, Ander Talu ja Henri Matikainen, neile lisaks osales koondise ridades Virumaa pallimängude koolist ka Kristofer Veismann.

Turniiri avapäeval võideti Rootsi võistkonda tulemusega 76:71. Teisel päeval tuli Soome koondisele küll 61:68 alla jääda, kuid viimasel päeval õnnestus võita Läti koondist 75:73 ja see tagas turniirivõidu. Igati tubli algus aastale!

Treener Vaido Rego sõnul oli turniir osa ettevalmistusest augustis toimuvateks Euroopa meistrivõistlusteks.

Info turniiri kohta: www.basket.ee/bshc

VI Maalehe maadlusturniir toimub sel aastal Väike-Maarjas

Tänavune turniir toimub Georg Lurichi sünnikodus Väike-Maarjas. Kohalik maadlusaktiiv, võistluste korraldustoimkond ja Maalehe kollektiiv on teinud tõhusat ettevalmistustööd, et Maalehe VI maadlusturniir oleks nii osalejatele kui ka pealtvaatajatele taas suur sportlik pidupäev.

Maaspordikeskus on koostöös maadlusklubiga “Järvamaa matimehed” ning Maalehe kollektiiviga jätkuvalt ainulaadse võistluse korraldajad.

Väike-Maarja spordihoonesse oodatakse poisse ja tüdrukuid Eestimaa kõikidest maadlusklubidest ning meie naaberriikidest Lätist, Leedust, Soomest ja Rootsist. Emad ja isad, vanavanemad, õed ja vennad, tulge toetama

AJAKAVA
Laupäev, 31. jaanuar
 10.00-10.30 – kaalumine
 10.45-11.00 – treenerite ja esindajate koosolek
 11.30-13.30 – kehalised katsed: rippes käe kõverdamine, paigalt kaugushüpe, joonejooks
 13.30-15.30 – lõuna
 15.30-17.30 – kehalised katsed – nukuheide, „sillas jooksmine ringis“
 17.30-17.45 – kätelkäimise võistlus
 17.45-18.15 – sporditemaatiline viktoriin (võitjatele auhinnad)
 18.15-18.45 – kehaliste katsete võitjate autasustamine
Pühapäev, 1. veebruar
 10.00-13.00 – maadlus
 13.00-14.00 – finaolid
 14.30 – maadlusturniiri võitja autasustamine ja pildistamine
 Kõik protokollid avalikustatakse Maaspordikeskuse kodulehel: www.maaspordikeskus.ee

Maadlusuudiseid

13. detsembril osalesime Lääne-Virumaa meistrivõistlustel klassikalises maadluses.

Saavutasime järgmise kohad:

1. koht – Joel Henry Visnapuu
 1. koht – Jonete Visnapuu
 1. koht – Rasmus Kaasik
 1. koht – Kristjan Jaago
 1. koht – Holger Toots

1. koht – Andris Pent
 1. koht – Virgo Raja
 1. koht – Argo Metsaru
 2. koht – Eleri Aleksa
 2. koht – Kuldar Kangur
 2. koht – Mikk Sikkar
 2. koht – Romer Kungla
 2. koht – Markus Selter
 3. koht – Remo Ojaste

Suusauudiseid

Väike-Maarja gümnaasiumi õpilased on esinenud edukalt suusavõistlustel.

- ETV- Swedbank noorte suusasarja I etapil Otepääl saavutas Getrin Raudsepp NII vanuseklassis 10. koha.

- Tamsalu suusatalve I etapil: Getrin Raudsepp 3. koht, Maria Liis Alt 6. koht.

- Tamsalu suusatalve II etapil: Getrin Raudsepp 1. koht, Maria Liis Alt 3.

koht, Karolina Alt 4. koht, Angelina Alt 10. koht, Karl Kasekamp 3. koht.

- Ambla SK seeriavõistluse I etapil: Getrin Raudsepp 2. koht, Maria Liis Alt 7. koht.

- Türi suusatamise seeriavõistluse I etapil: Getrin Raudsepp 1. koht, Maria Liis Alt 2. koht.

Getrin Raudsepp Tamsalu etapil. Foto: Geidi Kruusmann

Valla meistrivõistlused

LASKMINE
1. etapp, 22. detsembril (lamades laskmine)

Naised:
 1. Sirje Tiimus, 47 silma
Neiud (s 1996-98):
 1. Kädi Kiipus, 76 s
Tüdrukud (s 1999 ja hiljem):
 1. Anete Tomingas, 89 s
Mehed:
 1. Jaanus Mätas, 89 s
 2. Taivo Eyland, 89 s
 3. Raul Joosing, 84 s
Noormehed (s 1996-98):
 1. Jevgeni Hamidžanov, 34 s
 2. Hollo Luts 3 s
Poisid (s 1999 ja hiljem):
 1. koht Mikk Sikkar 85 s,
 2. Tarmo Järvamägi 81 s,
 3. Mattias Preisfreund 65 s.

MÄLUMÄNG
1. etapp, 24. novembril
 Küsimused koostas Väike-Maarja võistkond
1. Avanduse, 51 p
 2.-3. Aur, 19 p (Eikki Eikkinen, Urmas Kesküla, Rene Kruusimaa)
 Jane, 19 p (Andri Part, Indrek Aksel, Jane Kool)
 4. Libe Jää, 10 p (Andres Aksel, Aimar Türbsal, Andrus Saidla)
2. etapp, 12. jaanuaril
 Küsimused koostas võistkond Jane
1. Väike-Maarja, 15,5 p (Ivar Lass, Jüri Vilimaa, Roomet Sepping)
 2. Aur, 9 p (Eikki Eikkinen, Urmas Kesküla, Rene Kruusimaa)
 3. Toto, 6,5 p (Aivar Püvi, Ants Rouhijainen, Rivo Täheste)
 4. Libe Jää, 4 p (Andres Aksel, Aimar Türbsal, Andrus Saidla)

KOROONA
2. etapp, 25. novembril
 1. Gennadi Kink, 14 p
 2. Ain Pentjärv, 14 p
 3. Taimar Kopti, 11 p
 4. Eerek Preisfreund, 11 p
 5. Indrek Kesküla, 9 p
 6. Raul Oja, 6 p
 7. Aleksandr Adamson, 7 p
 8. Kert Jurtom, 3 p

Naised
 1. Maili Tannbaum, 13 p
 Maili mängis läbi kõikide meestega ja saavutas väga tubli tulemuse.

KORVPALL
20. detsembril
 Osales kuus meeskonda, mängiti kahe alagrupis.
 Võitjaks ostutus Päästekooli võistkond Simuna SK ja Väike-Maarja Sõdalaste ees.

Kohamängude tulemused:
 1.-2. Päästekool – Simuna SK 37:34
 3.-4. Väike-Maarja Sõdalased – Terorismi talu 33:26
 5.-6. BMG – Triigi küla 46:34
 Korvpallilahingutele pakkusid vaheldust ja silmailu Ivi Lõometsa tant-
 sutedrukud trupist “Big Klade”

PILJARD
 Jaanuaris algas ka piljarditurniir, kus osaleb 16 mängijat. Valla meistrid piljardis selguvad veebruari lõpuks.

Jane Kool
 Spordikeskuse juhataja
 Foto: 2 x Erakogu

Harjuta Terviseks!

Punktiseis 4. jaanuaril 2015 (2014. aastal osalejaid 542, osaluskordi kokku 12369)

1. Mall Lepiksoo 1006 osaluskorda, 100 boonuspunkti. 2. Õie Lambing 861 ok, 86 bp. 3. Heino Lambing 861 ok, 86 bp. 4. Viivi Kahr 667 ok, 66 bp. 5. Reet Soidla 558 ok, 55 bp. 6. Malle Kask 543 ok, 54 bp. 7. Regiina Sinijärv 431 ok, 43 bp. 8. Kalev Suursaar 411 ok, 41 bp. 9. Silva Salla 304 ok, 30 ok. 10. Halar Klaas 288 ok, 28 bp. 11. Aino Saaremäel 240 ok, 24 bp. 12. Maie Jakobson 229 ok, 22 bp. 13. Annela Laidre 228 ok, 22 bp. 14. Geidi Kruusmann 203 ok, 20 bp. 15. Urve Kalda 197 ok, 19 bp. 16. Arvo Toomsalu 161 ok, 16 bp. 17. Maire Õmik 155 ok, 15 bp. 18. Tuuli Saksa 151 ok, 15 bp. 19. Kessu Kesler 151 ok, 15 bp. 20. Anne Soom 150 ok, 15 bp. 21. Mall Türbsal 147 ok, 14 bp. 22. Urve Tobreluts 147 ok, 14 bp. 23. Kalle Tobreluts 147 ok, 14 bp. 24. Indrek Lillemägi 141 ok, 14 bp. 25. Vella Lilleberg 138 ok, 13 bp. 26. Regina Sikk 130 ok, 13 bp. 27. Ele-Riin Vend 116 ok, 11 bp. 28. Ene Aabo 115 ok, 11 bp. 29. Mare Soovik 107 ok, 10 bp. 30. Airi Einsalu 76 ok, 7 bp.

17. jaanuaril toimunud sisejalgpallivõistluse Futsal Cup ajal loositi 2014. aastal osalenute vahel välja kaheksa loosiauhinda: 4 AQVA kinkekaarti ja 4 Põhja-Keskuse kinkekaarti. Auhinnavõitjate nimed avaldatakse valla kodulehel, Väike-Maarja spordihoone Facebookis ja spordikeskuse kodulehel: www.sport.v-maarja.ee

18. jaanuaril peeti Ebaveres lumepäeva. Spordikeskuse juhataja Jane Kool 2 km suusasõidu paremaid autasustamas. Foto: Ilve Tobreluts

Kuhu küll kõik mehed jäid?

(järg Määri külast pärit Karl Roosna eluloo lehekülgedelt)

Mumpsis

Pärast Pihkva järve kaitset sise- maale saatmist haigestus Karl mumpsi. Paigutati ühte tühja majja, kuhu hiljem tuli veel üks haige. „Velsker kraadis ja andis ravimeid. Süüa toodi kolm korda päevas. Tuba kütsime ja koristasime ise. Nii elasime seal umbes nädala. Siis saabus 7. märts (1944. a), mil meid ei tulnud keegi vaatama. Selgus, et kompaniist pole enam jälgegi. ... Mida teha? ... Või hakata omal jõul lääne poole astuma, et venelased siin meid eest ei leiaks ega maha kõmmutaks. Aga kuhu minna? Ainus koht – raudteejaam ja sealt edasi rongiga koju. Hommikul asusime teele – püss õlal ja sõjavarustus seljas. Vedas, et märkasime sõjaväeautot ja juht kutsus sõidule. Mahtusime juhi kõrvale kabiini ja sain oma puuduliku saksa keelega siiski jutuka sõjamehega vestelda. Sakslane parandas mind kui mõni sõna või grammatikareegel seda nõudis. Lõpuks jõudsim Orava raudteejaama, kust Petseri poolt tulnud segarongi juhile sai meie olukorda selgitatud ja ta paigutas meid veduri peale, kus olime „ketikoerte“ (sõjaväe politsei) eest kaitstud. Kiltsis hüppasin vedurist välja, hakkasin kodu poole kõndima. Äntu küla vahele jõudes märkasim Tapa suunal taevas „jõulupuid“. Samal õöl pommitatigi Tapa raudteejaama ja ümbruse elamuid.“

Vahemärkus. Kirjutasin ühes varasemas vallalehes, kuidas jälgisime kodu ja ka naabrite (Lelle`de) õuest neid „jõulupuid“ ning kuulasime vene lennukite undamisi. Tädi oli just Võiveres ja oli väga mures, et kas linnajäänud ellu jäävad. Õnneks jäid ja ka maja ei saanud pihta.

„Kuju jõudes käisin vannis, näitasin sõjaväes tehtud pilte ja jätsin need emale-isale. Püstoli peitsin lakas korstna kõrvale. Simuna jaoskonnaarst määras veel 10 päeva puhkust. Profülaktika mõttes soovitas arst süljenäärmeid võida kamprülõiga ja suuõõnt loputada lahjendatud boorhappega või leige kummeliteega. Teise visiidi tegin Simuna fotograaf Kleinile, tellides talt tosinajagu sõdurivormis rinnapilte ja jagasin neid enne kodust lahkumist sugulastele ja tuttavatele.“

12. märtsil käisin Võiveres Aleksi Neti sünnipäeval ja sama päeva õhtul naaberkülas simmanil tantsu lõomas. Tutvusin seal ka uue tütarlapsega, kes kinkis mulle talismaniks Eesti vapiga sõrmuse, mida kandsin sõrmes kuni vangilangemiseni, mil tuli see loovutada oma läbiotsijale.“

Tagasi rindele

Oma väeosa ülesleidmise mure lahenes tänu Simuna Omakaitse ülemalt saadud teatele, et meie kompaniiülem Kaurla, kes elas Väike-Maarjas, oli ka koju tulnud ja temaga sai kokku lepitud kohtumine Kiltsi jaamas, kust alustasime tagasisõitu rindele – algul Tartusse ja sealt edasi juhuslike autode ja küüthobustega Rāpinasse.

Mul oli kodust kaasa võetud pudel hästi kanget ja puhtamaitselist esimese otsa samagonni, aga nüüd tegime sellele päkad peale juba esimese reispäeva õhtul ühes talutares, kuhu jäime ka öömajale. Silmnähtavalt vähenes ka mu kodune suitsusingi käntsakas, mis oli samuti mõeldud külakostiks oma jaokslastele. ... Ja kui oma meeste juurde tagasi jõudsin, polnud mul neile enam midagi pakkuda, peale kodunurga uudiste. Aga neil oli minule üks ülimalt salajane uudis varuks: nad olid vahepeal purjuspäi ühe saksa ohvitseri maha koksanud, kui see oli neid eesti sigadeks tituleerinud. Jah, selliseid intsidente eestlaste ja sakslaste vahel

aeg-ajalt juhtus (mis pahatihti lõppesid tülinorija vagasekstegemisega).

Oma rühma sain kätte Naha külas. Olime jällegi Pihkva järve kaitset. Me vaatlus – ehk laskepesad asusid järve ja maantee vahelisel heinamaal madalais paksust terasplekist onnides. Nimetasime neid „praeahjudeks“ (paar meetrit pikad ja meeter laiad ning kõrged, sees kuulipilduja ja püss). ... Enne uutele positsioonidele asumist lahkus miinipildujarühmast mu vend Kutt. Nähtavasti tema kui endine Simuna Omakaitsekompanii rühmaülem oli tagalateenistuses vajalikum ja autasustatigi hiljem Teeneteristiga.

Kamenka

4 km pikkune ja umbes kilomeetri laiune saareke Pihkva järve läänekalda lähedal. Sinna saadeti meie kompanii korda pidama, saart kaitsma ja järve valvama. Umbvenelastega asustatud külades (3) leidsime jällegi peavarju.

Meie jagu poolitus nii, et meie poissmehed – Vettiiku Karla, Lelle Erich (Võiverest), Kaivoja Sulev, Kärbo Meinhard ja mina – asusime elama ühte majja ja abielumehed – Allmann Oskar, Palgi Arnold, Epneri Julius ja Senkeli August – kolisid kõrvalmajja. ... Siinses peres oli värske kala alati laual ja seda jätkus ka meie jaoks. ... Noorperenaisega, kes valdas ka eesti keelt, oli meil eri kaup tehtud. Ja nii oli meil igal hommikul laual kauss auravate kartulitega ja kõrval teine margariinis praetud latikatega.

Enamusel kaasvõitlejatest tuli läbi ajada kroonukatla toiduga, mis oli aga ka küllalt hea ja mitmekesine. Kuna meid loeti eesliinil oliajaks (vaenlane oli teisel pool järve 15 km kaugusel), saime kehtivate toidunormide järgi ülepäeviti 200 g viina, 200 g šokolaadi, marmelaadi, kunstmett ja kord või paar nädalas margariini, lihakonserve ja palju muudki.“

Esialgu oli elu saarel võrdlemisi rahulik. Karl kirjutab paadisõidust järvel ja äikese saabumisest ning hirmust, kui paat kippus kaldast kaugeemale mine-ma. Puruväsinuna jõuti randa ja töötati, et enam nii kaugele ei minda. Teine juhus (õieti mitu korda) oli Kasemetsa Velloga, kes Tarzani kombel hüppas pea ees vette ja läks põhja kui kivi, kerkis siiski pinnale ja kaaslased tirisid ta paati. Natuke puhanud, kordus kõik jälle ning esialgu koera kombel ujudes sai temast mitme nädala möödudes üks kõvemaid kroolijaid.

Igapäevaseks ajaviiteks sai kaardimäng. Olin tihedas kirjavahetuses algkooliaegse klassiõe Lainega ja koolivenna Erviniga ning põllumajanduskooliaegse klassiõe Helgaga ja koolivend Junoga. Kõige kaugemaks kirja-sõbraks oli aga sakslane Karl Weiss, kellega sain tuttavaks Vesiorus 1943. a talvel. Tema kirjad tulid algul minu kodukülla Määris, hiljem rindele Feldposti numbril. Ka üks traagiline sündmus leidis aset poisikestega, kes olid sisse murdnud laskemoona lattu ja ära viinud granaadi sütikud. Tagajärg – üks poiss jäi ilma sõrmedest ja ühest silmast. Naiste kisa, nuttu ja süüdistusi korralageduse pärast oli palju. Siinsele suvitamisele tuli aga päevapealt lõpp. Vene lennukid olid Setomaale heitnud parašütiste ja rügemendi juhtkomando koosseisus saadeti neid püüdma. Seda juhtis endine ajakirjanik leitnant Endel Rennit.

Meie rühmaülemaks oli omaval-la (Avanduse) mees Lembit Kadakas (meie pool kutsuti teda Kadaka Oinaks; tegelik nimi muudetud-J.K.), kes nüüd kandis Gefreite kolmnurka varrukal. Kutsusime teda „kantsikukangelaseks“, sest ta peksis üht setu noorikut, et see

näitaks kätte koha, kus pereisa mopeest peidus on. Ja neid kordi oli veel, kus ta naiste pinnimisel oma kantsiku käiku lasi.

Olime pidevas liikumises ja igal hommikul oli teada, kuhu liigume ja kuhu saabub moonavanker. Põhiliselt õõbisime koolimajades. Petseri lähedal Krabilova koolimajas avastasim raamatutide taga pruunides pappkarpides tuliued iluköites „Eesti Entsüklopeediad“ (8-köiteline, kirjastus „Loodus“ ja hind ette tellides üle 200 krooni).

Mida teha? Läksin õue ja rääkisim voorimehele oma mure ära. Vankris oli üks tühi miinikast, kuhu kõik kaheksa pappkarpi ära mahtusid. Lõime voorimehega käed kokku ja ta hakkaski mu raamatukasti mööda Setumaad vedama.

Kamenkale jõudes küsisid mehed, et mitu parašütisti kahjutuks tegid ja mitu desertööri kinni võtsid? Näete, sain kastitäre raamatuid, mida jätkub teilegi – ei jäänud ma vastust võlgu. Kohe hakkasin neid laiali jagama. Kaks esimest jätsin endale. Kaardimäng ununes nüüd täielikult. Iga mees lehtises vähegi vabal ajal ikka neid tarkuse-raamatuid.

Umbes nädal pärast Kamenkal elamist purjetasime mandrile, kus Pihkva järve edelakaldal saime oma jao kasutusse rannaäärses männikus kaks mahukat palkseinte ja -laega punkrit (üks oli ristitud eelmiste ööbijate poolt „Hortensia“ ja teine „Lõvikoobas“ (sildid seinal). Peale ühte ööd saime täid selga ja edasi magasime lageda taeval all.

Tegelikult kujunes elu siin heinakuu päikeselöösas aga järjekordseks suureks suvitamiseks. Võtsime iga päev päikest nii palju kui nahk seda talus. Ka postil olime päeval ainult trussikute väel, kiiver päikesekaitseks peas. Ja kes ei olnud postil, need kõhutasid puldaniil ja lehtisid tarkuseraamatuid (entsüklopeediad).

Üks meistri- ja kunstnikuandega mees hakkas ajaviiteks lennuki alumii-niumplekist meisterdama sigaretikarpe. Tellisin endale ka ja lasin siseküljele graveerida enda tehtud joonise järgi Eestimaa kaardi. Kahju ainult, et kaks kuud hiljem kui langesin vangi, pidin selle, nagu kõik muugi loovutama oma läbiotsijatele.

Ei teadnud siin meie, Virumaa mehed, et Ida-Virumaale on tunginud juba musttuhat punaväelast ning Sinimägedest on saanud nende edasitungi tõkestamise Eesti kõigi aegade veriseim sõjatanner. Ei teadnud ka seda, et juba 23. juulil jätsid sakslased maha Pihkva ja taanduvad läände, jättes vabaks tee punastele Kagu-Eestisse, kus oli kaitseks meie rügement.

Me esimesed lahingud toimusid Setomaal, kus jäi esimese järel kadunuks A. Senkel ja teise järel A. Palgi. Tuli neid asendada. Saime ka esimesed vangid – noored poisikesed sõdurimundris. (Järelmärkus: 1988. a Simuna surnuaia-pühäl viimase aasta jooksul maetute nimekirjas oli ka 1907. a sündinud A. Senkeli nimi).

Kolmas lahing Setomaal

Olime taandunud uutele positsioonidele ja oli aega kaevuda. Jällegi tuli taanduda, kuid kompaniiülem saatis meid vasturünnakule ja vallutasime kaevikud tagasi. Ühes laskepesas nägin aga seljakil lamamas 1. laskurrühma ülemat (nime olen unustanud). Ta kiivris oli ümmargune kuuliauk. Vastane ründas jälle ja taandusime ülekaalukate jõudude survele, võttes ka surnu kaasa. Läbi metsa minnes saatis meid äge suutõkituli. Ühele legendikule jõudes tegi kompaniiülem peatuse surnu matmiseks. Osa mehi kaevas hauda, teised tegid risti, kolmandad korjasid lilli. Moondamismantlisse mähituna lasti langenu hauda. Peatsisse löödi püsti

valge kaserist ja sellele asetati kuuliauguga kiiver. Hauaküngas puistati üle lilledega. Kompaniiülem pidas lühikesematuskõne. I rühm seisis auvalves. Kõlasid aupaugud. Ta oli meie kompanii esimene lahingus langenu ja jäi ka ainukeseks, kelle me inimese kombel maha matsime. Kõik järgnevad surnud jäid vaenlastele matta ja kuidas seda tehti, võisime ainult ette kujutada. On kahju, et just tema, meie kompanii esimene Raudristi kandja, oli meie seast esimene, kes andis oma elu kodumaa eest võideldes.

Vaevalt saime 1. piirikaitserügemendi tõrjelahingutes sagedastel taganemistel 11. augustil Verhulitsa-Väraska rajoonis positsioonid sisse võtta, kui juba järgmisel päeval tuli vaenlase tugeva surve all taganeda Mikitamäe suunas, et kaitsta Karisilla teede sõlm-punkti. Peale kahepäevast võitlust tuli sealtki taanduda Võõpsu jõe lääne-kaldale. 14. augustil langes Võõpsugi venelaste kätte. Uued positsioonid võeti sisse Rāpina eel Rahumäe külast Pihkva järveni. Kõrval olevad vanemaist aastakäikudest sakslased ei pidanud survele vastu (tugev kahurituli) ja osa tõstis käed ning andis alla. Venelased tungisid tankide toetusel edasi ja lõikasid läbi Rāpina-Tartu maantee. Venelaste dessantosad olid tunginud üle Lämmijärve, liikunud lõuna suunas ning vallutanud Mehikoorma ja Naha aleviku. Meie rügement oli sattunud venelaste raudpihtide vahele ja karta oli kotti jäämist. Telefoniside oli katkenud, raadioside siiski püsis. Öösel tuli käsk taanduda Võnnu.

Kuna käsk tuli liiga hilja, siis hobuvoo saadeti teele alles kell 4 hommikul. Tund hiljem pidid järgnema lahingujõud. Enne seda aga saabus masendav teade – hobuvoo oli sattunud miiniväljadele ning palju mehi ja hobuseid oli surma saanud. Puruksrebitud sõjamehed maeti kraavikaldale, hobusekorjused ja vankiriusud veeti kraavi. Hobuste matmiseks ei jätkunud aega. Kuna aega kulus eelnevaks palju, siis venelased olid Rāpina oma valdusse saanud ja olid meist vaevalt paari kilomeetri kaugusel. Veel jubedam pilt avanes edasi minnes: hobused raskelt haavatuna rakmetes küljeli maas rabelemas ja eriti paarisrakendis üksteist rautatud kapjadega tagumas – endil sisikonnad väljas. Aga kellelgi ei jätkunud aega halastuslaskudeks.

Varsti tulid peale punaste luurelennukeid juba ründelennukid, kust tulistati ja visati alla pomme. Ühel järjekordsel rünnakul sain varjuda üksiku vaarikapuhma alla, kus keerasin end selili ja hakkasin punaseid lihavaid marju suhu pistma. Ees kostis kuulipildujate tärinat ja käsigranaatide plahvatusi. Üks vene kompanii oli Mehikoormalt või Nahalt tunginud läbi metsade ja sulgenud tee. Lahingus löödi venelased taganema. Kammisime metsad mõlemal pool teed läbi ja jõudsim Rasinale. Alev põles kohutavalt. Venelaste pommid olid selle süüdanud. Ka sakslaste kahurid tulistasid Rasinat ja lähedast külavaheteed, et vältida venelaste rünnakut Rasinale. Üks sakslaste kahurimeeskond sai täistabamuse ja enamus meeskonnast surma.

Ka meie rügemendil oli kaotusi surnute ja haavatutena. Raskelt sai haavata rügemendi juhtkomando ülem leitnant Endel Rennit. Rügemendi voorid ja peajõud jõudsid õnnelikult üle Ahja jõe Lääniste silla kaudu. Üks sakslaste kompanii-suurune üksus asus jõge ületama palgijuppidest, laudadest ja silla tükkidest moodustatud „silla“ kaudu. Üks kapten, kellele mõlemad jalad olid otsast rebitud, käskis lähedalseisjaid ennast surmata. Keegi seda käsku ei täitnud. Valulisel ilmel tõmbas ta oma küljelt püstoli ja enne kui keegi suutis seda takistada, käis üksik lask ja kapte-

ni elutu keha vajus pikali.

Osa (nii eesti kui ka saksa üksusi) ei jõudnud üle silla ja läbi metsa tulnud venelased püüdsid neid kotti lõigata. Katteosad läksid rünnakule sakslaste kahuritule toetusel ja ägeda rünnaku järel venelased põgenesid. Sõjasaagiks saadi mõned kuulipildujad ja miiniheitjad.

Rügemendi katteosade üle jõe pääsemise kergendamiseks hoidsid saksa tankid kahel pool teed olevad metsaservad pideva kahuritule all. Jõe ületamine õnnestus, kuid siis tulid vene lennukid, kust visati kergemaid pomme (umbes 5 kg). Keegi viga ei saanud ja kella 6-ks õhtul jõudsim Võnnu. Venelased ründasid õhtul veel korra ja päevase väsitava rännaku järel see õhurünnak enam enamust ei häirinud – enamasti vajuti sügavasse unne.

Sellel väsitaval ja pikal jalgsirännakul, kus seljas tuli kanda kogu sõjavarustust ja õlal kergekuulipildujat koos kettaga, pidin oma kandamit vähendada. Kõigepealt peitsin kaks entsüklopeediat ühte sarapuupõõsasse uut omanikku ootama. Teised olid oma raamatutest juba varem loobunud.

Major Hindpere oli saanud vaevalt oma pataljoni tulepositsioonidele paigutada (koosnes neljast kompaniist leitnantide juhtimisest), kui venelased ründasid. Raskerelvade tule vaikimisel asusid venelased hurraaga rünnakule, kuid nende massid niideti maha. Siis andsid nad uue tulelöögi, kus mõned komandopunkti mehed said haavata. Nende järjekordne massrünnak varises kokku, seekord juba lähivõitluses. Raskelt sai haavata kompaniiülem Saaliste. Öösel saabus käsk jätta see lõik maha ja taanduda Võnnu, kuhu jõuti 18. augusti varahommikul.

Diviisi poolt anti rügemendi käsutusse väliradiojaam, mille meeskond koosnes eranditult sakslastest. Nad majutasid endid koolimaja keldrisse, kus said maiustada koolijuhataja poolt maha jäetud suitsusinki, konserveeritud aedvilja ja muudki (moosi) no-sides. Koolimaja lähedal asus Võnnu iidne surnuaed oma põlispuudega. Venelaste tankide rünnaku tõrjumiseks paigutati kaks tankitõrjekahurit punase maja tagaküljele. Kirjutajatest, käskjalgadest, auto- ja mootorratta-juhtidest ja teistest vabadest meestest moodustati staabiülem Kolgi käsul eri löögrühm, kelle juhiks jäi Võnnu lahingute perioodiks sõjakirjasaatja Roman Sõerd. Sidumispunkt ja lahinguvoo paigutati kiriku lähedal olevatesse majadesse. Rügemendi lahingujõud olid (kaks pataljoni) asetatud Võnnu-eelsele kaitsele 3-4 km ulatuses hobuserauakujuliselt, sest venelasi võis oodata igast suunast (v.a põhjast). Rügemendi vasakpoolseks naabriks oli saksa vanematest meestest koosnev rügement, parempoolseks naabriks aga 5. piirikaitserügement kolonel Raudmäe juhtimisest. Peale esimest tulelööki ja eesliini rügemendi raskeid kaotusi surnute ja haavatutena oli lahinguväli kaetud punaväelaste laipadega. Päeval andsid venelased teise tulelöögi metsaserval olevate kompaniide pihta ja kaitse oli pärast seda osaliselt kokku varisenud. Peale venelaste rünnakut tõmbuti varupositsioonidele. Kogu metsaalune mustas moskoviitidest. Sinna suunati miinipilduja ja tankitõrjekahurite tuli. Ka see rünnak löödi tagasi. Öhtu eel saabus rügemendi komandopunkti diviisiülem kindral Wagner (oli kogu Tartu kaitse ülem).

(järgneb)

Määri külast pärit Karl Roosna elulooraamatus kirjapandut vahendas

Jüri Kalvet

Vabatahtlikud päästjad, teie hoiate oma kogukonna ja Eesti tugevana

Päästeameti peadirektor **Kuno Tammearu** pöördumine rahvusvahelise vabatahtlike päeva puhul.

Head vabatahtlikud päästjad!

Viimase kümne aasta jooksul on teie, vabatahtlike päästjate arv Eestis mitmekordistunud. Teid on täna juba üle 1500. Kui liita siia rohkem kui 1700 kutselist päästjat, saame kokku üle 3200 päästja üle Eesti. See on taasiseseisvumise aja suurim päästejõud!

Vabatahtlikud päästjad on täna arvestatav jõud nii õnnetuste ennetamisel kui ka tulekahjude kustutamisel. Teie olete oma kogukonna turvalisuse saadikud!

Te mitte ainult ei kustuta põlengut, vaid hoiate oma teadmiste ja oskuste jagamisega kogukonnas ära hulga õnnetusi. Lisaks 1700 päästesündmusel osalemisele tegite te möödunud aastal üle 2500 tunni ennetustööd. Te aitasite päästa inimeste kodusid – kustutades tulekahju või aidates seda tuleohutumaks muuta.

See kõik aga ei tule lihtsalt ja niisama. Riigi rahaline toetus kasvab aastastalt ning annab kindlustunde, et ka järgmisel aastal on teil tegevuse jätkamiseks piisavalt vahendeid. Lisaks riigi poolt pakutavale toele peab inimestel olema ka tahtmine ja võimalused pidevalt vabatahtliku päästja rolli täita. Ma näen, et teil, head vabatahtlikud, on see olemas. Te märkate abivajajat ja aitate teda, te olete julged ja teie kogukond usaldab teid.

Kaasaegse vabatahtliku pääste vundament on valmis ning me vaatame julgelt tulevikku – kuidas edasi? Päästeameti visioon on, et aastaks 2025 peab õnnetuste arv ja kahjud vähene-ma Põhjamaade tasemele. See on võimalik ainult igaühe kaasabil.

Kogukonna turvalisuse eest hoolitsemine peab saama iga Eesti elaniku südameasjaks. Igaüks meist tunnetab kõige selgemalt oma kogukonna murekohti ning seetõttu saame olla vaid ise oma kodukandi ohte ennetava mõtteviisi ja käitumise sütitajaks.

Ja mitte ainult, ka kõikidel tegutsevatel vabatahtlikel organisatsioonidel on võimalus veelgi rohkem teha selleks, et inimeste teadmised ja käitumine tuleohutuse osas oleksid paremad. Olgu selleks vabatahtlikke ühendavaks organisatsiooniks siis Naabrivalve, Punane Rist või keegi muu.

Palju on panustatud vabatahtliku pääste arendamiseks külakogukondades ja hajaasustusega piirkondades. Praegu on vabatahtlikud päästjad koos kutselistega valves Tallinnas Nõmme komandos, koos käiakse väljakutsetel. See on eeskujulik näide vabatahtliku pääste arendamiseks linnades. Kutsungi siinkohal teid, praegused ja tulevased vabatahtlikud päästjad, hakkama kutseliste kõrval vabatahtlikeks päästjateks ka linnades, sest ka nendes piirkondades on vaja teie oskust märgata ohte ning julgust ligimese aitamisel.

Vabatahtlikud päästjad – te olete uskumatult tublid ja ühiskonnale väga vajalikud inimesed. Teie hulgas on nii mehi kui naisi, noori ja vanu, kes igaüks vastavalt oma ajalistele ja füüsilistele võimalustele teeb midagi õnnetuste ärahoidmiseks. See hoiab kogukonna tugevana. See hoiab Eesti tugevana. Ma tänan teid selle eest!

Muudame oma kodu turvaliseks!

Kodus on hea ja turvaline, aga seda vaid siis, kui see on turvaliseks loodud. Kahjuks juhtub pea iga päev tulekahju just kellegi kodus. Enamasti on põhjuseks rikkis elektriseade, väär küttekolde kasutamine, hooletus suitsetamisel või hooletus lahtise tulega. Paljusid neist õnnetustest oleks saanud ära hoida – tuleb vaid tahta ja osata märgata.

Veendu elektriseadmete ohutuses

Terved peavad olema kõik elektri-juhtmed ja pistikupesad. Pikendusjuhtmeid tuleb kaitsta mehaaniliste vigastuste eest, neid ei tohi panna mööbli alla ega muljuda uste vahele. Peale kasutamist on oluline, et kõik veekeedukannud ja kohvimasinad on vooluvõrgust välja lülitatud. Soovitav on kodust lahkudes või magama heites ka televiisor välja lülitada mitte kaugjuhtimispuldist, vaid lülitist, veel parem kui teeme seda pistikupesast.

Küta ohutult

Küttekolletega elamutes tuleb kriitilise pilguga üle vaadata kogu küttesüsteem. Hooldamata ja puhastamata lõõridest ja korstnast võib alguse saada tulekahju. Samuti paneme tähele, kas puukorv, kuivama asetatud riided või muu põlevmaterjal asetsevad köetud ja kuuma õhkavast ahjust ohutus kauguses. Päästjad soovitavalt paigaldada lõhnatu, värvitu ja maitsetu gaasi – vintugaasi avastamiseks koju ka vinguan-duri!

Järelevalveta tuli võib pahandust tuua

Peame meeles, et küünlad põleksid

eemal süttivatest materjalidest ja oleksid asetatud kuumakindlale alusele. Lapse nikerdatud puidust küünlaalus on küll suure emotsionaalse tähendusega, kuid ei sobi põleva küünla aluseks. Aknal põlev küünal on ka õues olijale meeldiv vaadata, kuid jälgige, et see oleks piisavalt kaugel kardinast ja rulodest. Põlevaid küünlaid ei tohi jätta järelevalveta – need tuleb kindlasti kustutada enne toast lahkumist või magama minemist. Kaminas praksuv tuli teeb jõuluootuses olemise mõnusa, kuid ärge jätke kaminat omapäi – sealt lendlev säde võib süüdata vaiba või põranda.

Muudame oma kodu turvaliseks!

Kõige kiiremini avastab tulekahju õigesti paigaldatud töökorras suitsuandur. Valjuhäälese hääresignaali märku andes teavitab väike abimees põlengust selle algusjärgus, mil inimeste pääsemine ja tule summutamine on esmaste tulekustutusvahenditega jõukohane.

Peame meeles, millistele numbritele abi saamiseks helistada!

112 – hädaabinumber, **1524** – pääste infotelefon, millelt saab informatsiooni tuleohutuse kohta. Täpsemat infot ja nõuandeid saab veebilehelt: <http://www.paasteamet.ee>

Lili Lillepea
Ida päästkeskuse kommunikatsioonijuht

Ohtlikud mängud keldris

Detsembrikuu algul puhkes Vao külas kortermaja keldris tulekahju. Esialgsel hinnangul oli põhjuseks noorukite hooletus lahtise tule ja põlevmaterjalidega. Üks noorukitest toimetati haiglasse.

9. detsembril teatati tulekahjust Väike-Maarja vallas Vao külas Pargi tänaval kolmekordse kortermaja keldris. Päästjate saabudes põlesid kortermaja keldris üldkasutatavas osas rehvid ja puidust uks. Päästjad kustutasid tulekahju.

Esialgsel andmetel sulgesid kaks noorukit end keldrisse ja teadmata põhjusel süütas üks neist maha valgunud bensiini põlema. Teine hakkas põlengut kustutama, ta lükkas maas põlenud põlevvedeliku lähedusest kanistri eemale, kuid seejärel süttisid rehvid ja keldrisse toodud vana puituks. Sündmuse täpsemad asjaolud selgitab menetlus.

Kuigi Ida päästkeskuse menetlusbüroo juhtivinspektor Alar Tettingu sõnul oli maja kelder suhteliselt korras ja nooruki vanemate sõnul keldris põ-

levvedelikke ei hoiustata, on siinkohal paslik meelde tuletada põlevvedelike ja põlevmaterjali hoiustamise nõudeid. „Põlevvedelikke tohib kortermaja keldris ladustada kuni 5 liitrit korteri kohta,” sõnas Tetting. Põlevmaterjali ei tohi hoida ehitises, selle all või vahetus läheduses selliselt, et see põhjustaks tuleohtu või raskendaks päästetööd.

„Kogutud andmete põhjal võib öelda, et tegemist oli väga õnneliku õnnetusega,” sõnas Tetting. Juhtivinspektor paneb lastevanematele südamele, et nad selgitaksid lastele lahtise tulega kaasnevaid ohte. Tikud pole mänguasi!

Lili Lillepea
Ida päästkeskuse kommunikatsioonijuht

Müüa kolmetoaline möbleeritud korter

Väike-Maarjas, Põhja tänaval.

Kontakt tel: 5648 0612

Ostan kokku teie metsa ja põllumaad, raieõigusi.

Pakun parimat hinda Eestis!

Kontakt tel 5608 1810

Simuna rahvamajas

19. veebruaril kell 12.00-13.00

- **Rahvusliku motiiviga särkide/tuunikate soodusmüük**
- **Sukkpükste kampaania 2 = 3**
Ostad kaks paari, saad kolmanda pealekauba!

Värvilised/mustrilised sukkpüksid (suurus 2-6); Stretš-püksid, angorasokid, puuvillased thermo retuusid, dressipüksid ja sokid.

Saadaval suured suurused! Lisaks lastele:
Disney sukkpüksid, sokid, retuusid, aluspüksid, dressipüksid.

Info: Auli kadastik, tel 323 7217

Konkurss 2014. a noorte ja noorsootöösse panustajate preemiate väljaandmiseks

Lääne-Viru Omaavalitsuste Liit (VIROL) ja Nordea pank kuulutasid välja konkursi 2014. a noorte ja noorsootöösse panustajate preemiate väljaandmiseks.

Konkursi eesmärk on arvestada ja tunnustada noorte saavutusi maakonnas, noorte eluolu parandamisele kaasaaitamises, vaba aja veetmise võimaluste arendamises, noorte huvide eest seismises, noorte omaalgatusliku tegevuse ja ettevõtlikkuse propageerimises kalendariaasta jooksul.

Kandidaate saab esitada kokku neljas kategoorias, neist kolmes esimeses on rahaline preemia. Kutsume siinkohal kõiki Lääne-Viru maakonna inimesi lõppenud aastale tagasi vaatama ja mõtlema, keda teie vallas/linnas võiks maakonna tasandil tunnustada ja premeerida.

Kategooriad:

"Aasta noor tegija" – premeeritakse ettevõtlikku ja silmapaistvat noort, kes on oma tegevuste, aja ja oskustega panustanud maakonnas noorsootöö arendamisse ning tegutsenud ühiskonnas heaks.

"Aasta noorteühendus" – premeeritakse noorteorganisatsiooni, -osalus-kogu, -ühendust, -gruppi või õpilas-

firmat, mis on positiivselt mõjutanud noorte elusid, arendanud noortes ettevõtlikkust ning panustanud aktiivselt maakonna noorsootöö arengusse.

"Aasta noortetegu" – premeeritakse ühte konkreetset noorte algatatud ja läbiviidud projekti, mis on kaasanud ja mõjutanud maakonna noori, tõstatanud olulisi teemasid, parandanud noorte heaolu ja vaba aja veetmise võimalusi.

"Aasta noorte sõber" – tunnustatakse inimest, asutust, ettevõtet, omaavalitsust, kes on toetanud noorte projekte või algatusi, kaasanud noori otsustusprotsessidesse, loonud noorte vabaaja veetmiseks soodsaid tingimusi, olnud toetav noortealgatuste suhtes, korraldanud noortele suunatud harivaid ja silmaringi laiendavaid üritusi ja tegevusi.

Kandidaate saab esitada alates 15. jaanuarist kuni 1. märtsini.

Konkursi statuut ja info kandidaatide esitamise kohta on VIROLi kodulehel.

Küsimustik majandisööklate kohta

Eesti Põllumajandusmuuseum kogub meenutusi kolhoosisööklate kohta eesmärgiga koostada sel teemal näitus. Oodatud on ka fotod, menüüd jne.

Tulemused kuulutatakse välja Eesti Põllumajandusmuuseumis 10. oktoobril.

Suunavad küsimused:

- Kus asus söökla, mida kirjeldate?
- Mis aastatel te seal käisite?
- Kas see oli ühendatud kaupluse, (suuremates majandites) restorani-ga vms?
- Kuidas vaatas rahvas sööklas söömisele (luksus, igapäevane asi vms)?
- Kui jõukohased olid hinnad?
- Kas söökla tõttu oli võimalik kodu mõni söögikord päevas valmistamata jätta?
- Mida arvati söökla hügieenist, tee-

- nindusest?
- Kirjeldage mõnda paremat/halvemat toiduelamust sööklas.
- Millised olid suhted söökla töötajatega?
- Kuidas kasutasid töötajad toodangu ülejääke?
- Kas kohalikud inimesed olid oma söökla üle uhked? Kas majandi juhtkond, külanõukogu jms viis sinna tähtsaid külalisi?
- Kas inimesed võrdlesid sööklat teiste majandite omadega?
- Mis sai sööklast pärast põllumajandusreformi?

Vastused palume saata aadressil: Eesti Põllumajandusmuuseum, Pargi 4, Ülenurme, 61714 või e-postiaadressil kaarel.vissel@epm.ee

Eesti Põllumajandusmuuseum kogub mälestusi majandisööklate kohta

Tulemuste väljakuulutamine ja näituse avamine 10. oktoobril Eesti Põllumajandusmuuseumis

Kogume mälestusi majandisööklate kohta. Oodatud on nii külastajate kui töötajate meenutused, samuti fotod, menüüd jms.

 Eesti Põllumajandusmuuseum

Suunav küsimustik saadaval aadressil epm.ee/sooklad
Ootame mälestusi aadressil Eesti Põllumajandusmuuseum, Pargi 4 Ülenurme vald, 61714 või kaarel.vissel@epm.ee
Lisainfo telefonil 7 383 818.

Koguduste teated

Väike-Maarja koguduses

Väike-Maarja koguduses Jumalateenistused pühapäeviti kell 12.00
Kogudust teenib hooldajaõpetajana Enn Salveste. Tel 5345 3967, e-post: enn.salveste@eelk.ee
EELK Väike-Maarja koguduse aadress: Tamme 3, 46202 Väike-Maarja, internetis: <http://www.eelk.ee/vaike-maarja/>.
Koguduse veebil saab Facebookis liituda grupiga "Taastame Väike-Maarja kiriku!"

Avispea koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.
Koguduse vaimulik on Eerek Preisfreund. Tel 323 5450.
Koguduse veebileht: <http://avispea.edicypages.com/et>
Kiltsi osadusgruppi veab eest Riina Tali, kokkusaamine toimub **igal neljapäeval kell 18.00** Kiltsi raamatukogus.

Simuna koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.00.
Koguduse õpetaja on Enn Salveste. EELK Simuna koguduse aadress: Allika 3, 46401 Simuna
Tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021, e-post: enn.salveste@eelk.ee

Õpetaja kõnetunnid on laupäeviti kell 12-15, pühapäeval tund enne jumalateenistust. Kiriklike talituste ja hingehoidlikel vajadustel on kokkuleppel õpetajaga võimalik kohtuda teistel aegadel.

Kalmistumeistrite kontaktandmed:
Väike-Maarjas – Ruth Palmiste, tel 516 1809
Simunas – Helvi Vahter, tel 524 7944

EELK Väike-Maarja koguduse annetusrarve nr 221050284862 Swedpangas, kuhu saab teha annetusi kiriku taastamiseks.

Muuga PM OÜ pakub tööd CE-kategooria autojuhtidele.

Kontakt tel: 510 1480, 5657 1233

SÄÄSE AUTOREMONT

**AUTODE DIAGNOSTIKA JA ELEKTRITÖÖD
KONDITSIONEERI REMONT JA TÄITMINE
SALONGI ANTIBAKTERIAALNE TÖÖTLUS
TURVA- JA LISAVARUSTUSE PAIGALDUS
GENERAATORITE JA STARTERITE REMONT
LISASOOJENDUSED: CALIX DEFA WEBASTO**

AUTOREMONT

tel. 58017766

Sauvälja tee 1, Säase alevik Avatud E-R 9-18 L 10-15

RAAMATUPIDAMISTEENUSED väikeettevõtetele ja MTÜ-dele.

Kontakt: 526 3158, hellemoisa@gmail.com

Väike-Maarja Valla Infolehe väljaandja:

Väike-Maarja Vallavalitsus,
Pikk 7, 46202 Väike-Maarja,
tel 329 5750, www.v-maarja.ee

Toimetaja: Ilve Tobreluts

Toimetuse kolleegium:

Olev Liblikmann, Krista Ustav, Ellu Moisa,
Reet Esmäe, Hans Kruusamägi.
Kaastööd ja teated palume saata hiljemalt 5.

kuupäevaks Ilve Tobrelutsu e-posti aadressil: ilve.tobrelutsu@v-maarja.ee, tel 329 5759.

Toimetuse võib tekstide lühendada.

Toimetuse ei vastuta reklaamide sisu eest.

Trükitud:

Trükikoda TRÜKIS AS,
Pargi 27F, 41 537 Jõhvi.
Ilmub kord kuus, kuu lõpuniädalal.
Tiraaž 2000 eksemplari.

Kooli talu

**võtab
rendile
või ostab
põllumaad**

**Väike-Maarja
vallas.**

**Priidik Preem,
tel 5801 6368
Matti Preem,
tel 529 8037**

**M.R.A. Grupp OÜ
teostab ehitustöid.**

Kontakt tel: 5668 4208

**Küttepuid
Simunast!**

Tel: 515 7741

Tartumets
ostab
metsakinnistuid
ja põllumaid
kogu Eestis.
Tel 5557 7007.
janno@tartumets.ee
www.tartumets.ee

**Kohalik
põlumees
võtab
rendile
või ostab
põllumaid**

Headel
tingimustel
hea hind.
Soovi korral
ettemaks.

Kontakt **Rein Miller**
telefonil **5392 6640**

Metsakeskus.ee
**Ostame kasvavat metsa,
põllumaad ja metsa-
kinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla
tehtud raietega või aset-
seda piiranguvööndis.**
Tel: 56 111 900

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

*Igast päevast, tuleb loota,
sünnib väike ime.
Püüa kauniks imetleda
iga väikseim õis ...*

Veebruar

95 Jelisaveta Napinen - 22. veebruaril
92 Elli Loo - 3. veebruaril
91 Arved Loide - 8. veebruaril
90 Meeta Kalter - 6. veebruaril
86 Helmi Kunberg - 2. veebruaril
85 Elli Grau - 13. veebruaril
85 Hilda Kaare - 13. veebruaril
84 Ludmilla Porgasaar - 3. veebruaril
84 Atalja Mäeveer - 22. veebruaril
83 Elvi Sepp - 1. veebruaril
83 Maimo Reitel - 2. veebruaril
83 Asael Truupõld - 20. veebruaril
83 Evi Kirpson - 21. veebruaril

83 Evald Küngas - 25. veebruaril
82 Endri Kurg - 20. veebruaril
82 Aino-Johanna Õunapuu - 26. veebruaril
82 Vaike Part - 27. veebruaril
81 Milvi-Lisane Puškina - 7. veebruaril
80 Pilvi Lunge - 12. veebruaril
80 Helle Kenkmaa - 28. veebruaril
75 Kaido Osman - 2. veebruaril
75 Aino Kalamäe - 24. veebruaril
70 Heino Kungla - 2. veebruaril
70 Karl Kukk - 4. veebruaril
70 Maie Tammoja - 22. veebruaril

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäevaõnnitlus, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

*Kaks pisikest kätt pea püüdmast on päikest,
pea algamas teed kaks jalga nii väikest ...*

Mia-Maria Pado – 10. detsembril
Ken-Kenet Mets – 22. detsembril
Alexandra Isabella Kippel – 2. jaanuaril
Ann Marii Raud – 7. jaanuaril

Olge rõõmsad, terved ja tublid!

Mälestame

*Igale meist on antud aeg –
aeg tulla, olla ja minna ...*

Tiiu Veedla	26.01.1947 – 08.12.2014
Ernst Adamson	24.02.1928 – 24.12.2014
Harri Õunpuu	23.11.1934 – 26.12.2014
Kaldi Ahlberg	06.09.1932 – 29.12.2014
Helle Klaan	26.11.1944 – 04.01.2015
Jüri Vaalu	05.03.1944 – 04.01.2015

Seenekas OÜ

müüb saetud ja lõhutud küttepuid:

- toores segalehtpuu, pikkus 30-60 cm, hind 30 eur/rm;
- poolkuiv segalehtpuu, pikkus 30-50 cm, hind 32 eur/rm;
- kuiv segalehtpuu, pikkus 50 cm, hind 34 eur/rm.

Hind sisaldab kohaletoomist. **Info telefonil 5191 0237**

A&M

Riided ja jalatsid kogu perele

A&M Rakke

Oru 6, Rakke alevik

Avatud: P-N kell 10.00-19.00

Tel: 5550 2794

A&M Rakvere

Jaama pst13, Rakvere

Avatud: E-L kell 10.00-19.00

Tel: 5554 3981

Väike-Maarja Hooldekodu

(Ravi 1, II korrus)

päevakeskuse kaudu on võimalik tellida Inkotoa pakutavaid **URIINIPIDAMATUSE ABIVAHENDEID:**

- naha- ja haavahooldusvahendid,
- imavad aluslinad,
- mähkmed jm.

Isikliku abivahendi kaardi olemasolul kaup 40% soodsamalt.
Tellitud tooted tuuakse kohale **11. veebruaril kell 9.00 – 11.00.**
Tellimiseks ja infoks helistada telefonidel **326 1345** või **5656 4959**